

Dvisavaitinis iliustruotas Jaunimo Laikraštis. Lietuvos Vyčių Organizacijos Organas

Tomas VI. Gegužėo-May 15 d., 1919 m. No. 4 (61)

Entered as Second Class Matter Oct. 23, 1915 at the P. O. at Chicago, Ill.
Under Act of March 3, 1879.

Published and distributed under permit (No. 528) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By the order of the President, A. S. Burlison, Postmaster General.

"VYTIS" (The Knight)
Published Semi-Monthly by the LIETUVOS
VYČIAI (Knights of Lithuania).

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly\$2.00
6 Months 1.00
In Foreign Countries Yearly..... 2.50
Advertising rates on application. All communications must be addressed:

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

"VYTIS"
Jaunimo Dvisavaitinis Laikraštis
Leidžia Lietuvos Vyčiai.

PRENUMERATA:

Metams\$2.00
Pusmečiui 1.00
Pavienis Numeris10
Į Užrubežį Metams 2.50

"VYTIS"
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas jaunimą žemina.

Mūsų jaunime yra daug ydų ir silpnybių. Kai kurios tų ydų ir silpnybių daro blėdį ir pačiam jaunimui ir visuomenei. Jos aptemdo dvasios skaistumą ir jaunystės grožį.

Jaunimą žemina tinginystė arba apsileidimas. Ne daug yra pasaulyje tautų, kurios iš savo jaunimo reikalautų tiek pasišventimo ir darbo, kiek lietuvių tauta. Ji ilgus metus svetimų slėgta, naikinta, paliko silpna. Ji dar tik rengiasi į savarankų gyvenimą. Lietuvių jaunimui nėra laiko, kaip kitų didžiųjų tautų, ligi 30 metų tik žaismėmis už-

siimti ir rupintis. Mūsų jaunimas jaunas spėkas turi anksti nešti ant tėvynės aukuro, kad sujungus su visos tautos. Tauta anksti uždeda priedermes lietuviui bernačiui ir mergelei. Anksti intraukia į draugiją, kurioje jis turi krutėti ir veikti. Draugijai naudingas toks narys, kuris išpildo tas pareigas, kurias ji ant jo uždeda. Bet mūsų tarpe yra daug tokio jaunimo, kuris jokių pareigų atlikti nenori, jų kratosi, o jei mato nuo jų neišsiseks, tai apsiima ir jų arba neišpildo, arba išpildo sukta. Mūsų draugijose, ar kuopose, tai paprastas apsiireiškimas, kad as-

menys, apsiėmę tą ir tą padaryti, išduoda tuščius, bergždžius raportus, kad neva mėgino šį-tą daryti, bet nieko neišėjo, arba pasiteisina, kad visiškai nieko nedarę. Tegul sakysime, iš to neišpildymo ir nebutų didelės nenaudos kai-kuriais atvejais, bet didelė blėdis yra pats apsileidimas ir neišpildymas. Šiandien lengvai ir paviršutiniškai pažiūrėta ir mažesni dalyką, rytoj taip bus atsinešta į rimtą ir svarbų reikalą. Apsileidimas, tai liga, kuri suvytusi daro veikimą ir jaunimo pažangą prie ateities gyvenimo uždavinių bei pareigų pildymo.

Jaunimui netinka apkalbos. Jos pas mus dažnos. Jos daug blogo daro kaip artimuose santikiuose, taip ir draugijiniame gyvenime. Visokių dalykų kartais išgirsti apie asmenis, išėjusius iš artimo lupų. Gi apkalbėtasis, išgirdęs apie tai, nebenori dalyvauti toje pačioje draugijoje, kurioje yra žinomas arba menamas jojo apkalbėtojas. Apkalbos iššaukia paprastai blogas pasekmes ir jos yra liudytojais žmonių neišauklėto, netobulo budo. Butų daug rimtesnė mūsų draugija, daug malonesni ir šiltesni santikiai, jei išnyktų apkalbos.

Yra pas mus pavydė. Jis, it apkalbos, ardo santykius, tampo širdis. Pasitaiko, pavyzdin, kad kai-kur surengiama draugiškas susirinkimėlis su šio-kiais-tokiais įvairumais. Buna ten užkandžių, paskui pasilinksminama. Visų draugų ir pažystamų ne visuomet galima ir paranku sukviesti. Ir štai išgirsta apie tai nekviesti. "Aa! palauk, jus užėte, o mus nepakvietėte!" Na, ir nuo to karto nedraugauja su "kvietais ir kviestaisiais" ligi neišdila keršto jausmai. Tai nieko, jei tarp suskilusiųjų buvo vien sausos pažintys, bet jei pirma juos rišo draugija, jos reikalai ir idealai, dabar jie turi skursti užmesti, arba net žuti. Tokie dalykai pasitaiko dažnai ir nuo jų kenčia draugijų, kuopų, chorų ir kitokių organizuotų kunų reikalai.

Šioje gadynėje yra madoje visur lenktis paviršutiniai žmogaus simpati-

jai. Gražesnė mergelė daugiau domos užsitarnauja bernaikių, gi gražesnis bernaitis—mergelių. Butų daug sveikiau mūsų draugijai, jei akies lenkimas simpatijai pas mus pranyktų. Dabar jis ir-gi žymiai prisideda prie ardymo santikių ir draugijos tvirtumo. Kai-kur, mažiau veikiant idealo jėgai, draugijos ar kuopos delei simpatijų labai suskursta arba visiškai sunyksta. Paklausk kai-kurių asmenų, šaltai žiurinčių arba visai atsimetusių nuo draugijos, atsimetimo priežasčių, tai arba aiškiai pasisakys, kad jam tvanku, kur jis neranda jokio draugiško pulso link savės, o mato vien susimetusių sukurius apie tą, ar kitą simpatiją, arba tai suprasi iš nedasakytų pasiaiškinimų.

Atsimena Europos jaunimo draugija. Ji buvo slapta. Slapta rinktasi, slapta kalbėtasi-tartasi ir slapta veikta. O kiek šilimos ir karščio buta! Trys ar šeši mėn. kalėjimo su dideliais materialiais ir moraliais nuostoliais—vis tai niekis bernaikiui ar mergelei prieš ta draugiją, kuri rišo idėjos, ryšiais. Nei apsileidimas, nei apkalbos, nei pavydas, nei simpatijos nešaldė ir nekrikdė jos. Visa blanko prieš idėjos jėgą. Poetas Maironis pilnai išreiškė jos grožę šiais žodžiais:

"Šventa ta draugystė, ką riša jaunus
Ir šelpia pirma jų kariones,
Gražiausius išauklina ryto jausmus—
Ir veda kartu juos į žmones".

O poetas Margalis jaunimui taip sako:

"Pasiduokim rankas tat, kareiviai
[karšti!
Jei širdis mūsų jungs siulas meilės
[auksinis,
Tai uolome protingi, vienybe tvirti
Nebijosim prieš peilį statyti kruti-
[nės.
Juk palamintas, kurs negailės sa-
[vės,
Kurs po kojų draugų vienatikišliu
[pakris

Ir bus laipsniu kitiems prie vainiko
[garbės,
Tad, draugužiai, sujungkime širdis!

Ir taip, jaunimo džiaugsmas ir
garbė ne gyvenimo sutrų bangose, bet
prakilniuose darbuose ir idėjose.

M. Z.

KENO IR KOKS SEIMAS?

Liberalai apskelbė Seimą, šaukiamą birželio 8, 9 ir 10 dienomis. To Seimo šaukime ir vykdinime vadovauja Chicagos (žymiausia Bridgeporto apie linkės) liberalai.

Liberalai ši Seimą šaukia nesustarę su katalikų visuomenės atstovais—Amerikos Lietuvių Taryba. Liberalai ši Seimą šaukia vedami savo partijos, o ne tautos labo, kadangi nei Lietuvos valdžia neįsakė, nei Lietuvos likimas nereikalauja šaukimo Seimo apskelbtomis dienomis. Lietuvos valdžia nori ir tautos likimas ragina mus tik budėti ir būti pasirengusiais reikale padaryti rimtą, o ne partijos interesų Seimą, kad rimtai ir stipriai išreikšti visuomenės valią ir paremti Lietuvos Valdžios pastangas kritingoje valandoj. Jos kovos už tautos laisvę ir neprigulmybę. Kol-kas tas momentas neatėjo, o liberalai jau šaukia Seimą ir jau dienas jam nuskyrė.

Pernai buvo Am. Lietuvių Visuotinas Politiškas Seimas. Jame Amerikos lietuviai išreiškė savo valią link tautos ir Tėvynės. Tai padarė rimtai ir tvirtai. Šiomet birželio mėnesyje šaukiamas liberalų Seimas pažemins lietuvius abelnai ir pagadys pernykščio Seimo amerikiečių lietuvių ištartą valios žodį. Pasaulis ims mintyti, kad lietuviai nerimti ir nesubrendę dar politiškai, kad jie mėgia tik šukauti ir šukauti. Liberalai tą pažeminimą ant lietuvių kėsina užtraukti.

Bet ir šlykštaus takto liberalai apšciai apreiškia. Jie upą link Seimo mėgina sukelti įvairiomis sensacijomis bei kriminalėmis insinuacijomis. Kai-kurių liberalų agentų (nusiduodančių katalikais) buvo paskelbtas paskalas, kad

Chicagos kunigai viename savo susirinkimų nutarę "Lietuvą parduoti Lenkijai". Liberalų vadai turi agentus, vadinančius save katalikais, o dirbančius liberalų partijos labui. Tuos apsimitėlius-katalikus, liberalų instrumentus, vadai siunčia į įvairias katalikų draugijas vadinti jas prie Seimo ir parėmimo liberalų pastangų. Kada suvedžiotos draugijos išrenka atstovus, tada liberalų vadai sako, kad, va, tēmykite, minia Seimo nori ir jam pritaria.

Šiandien tautos svarbus momentas. Jos likimas diena po diena bus padėtas ant svarstyklių. Bus nuspręsta, ar mums laisviems ir neprigulmingiems buti, ar vėl vergauti po ruso, lenko ar vokiečio letena. Didelis įrankis yra tautai apreikšti savo valią ir apskelbti pasauliui, kad lietuvis to! nenu-rims, kol jo šventos teisės nebus jam gražintos, kad pasaulis tenesitiki buti ramus, neišklausęs lietuvių teisingų reikalavimų. Priemonė tai padaryti ir yra visos visuomenės Seimas.

Katalikų visuomenė rimtai žiuri į Seimą—valios išraiškos priemonę. Ji su pasigailėjimu tēmija į tuos, kurie tą įrankį nori nudėvėti. Liberalai tą įrankį nori nudėvėti, užsigėidę it piemenėlis botagu šmikčioti ir plekstelėjimus daryti. Šmikčiokite ir pliauškėkite, bet imkitės ir atsakomybės.

Lietuvos šelpimas, mūsų politikos rėmimas—svarbiausi Amerikos lietuvių visuomenės rūpesčiai ir darbai. Katalikų visuomenė tuomi ingudusiai rūpinasi ir dirba, o liberalai, pagelba visokių apsvaigėlių, girtais atėinančiu visuomenės reikalų apkalbėti ir rišti (kaip andai Am. L. Tarybos narių Chicagoje draugijų atstovų sušaukta-

me susirinkime kai-kurie Chicagos draugijų susivienijimo "lyderiai", besivarą už Seimą, kurio priešiščių šaukimo nei žino nei išmano, alkoholiu apipiltomis akimis, pabrinkusius liežuvius teistengė plačiai iškišti, išgirde Tarybos narių nuoseklius išvadžiojimus), mėgina tą darbą krikdyti nuolatiniiais jų spaudos ir agentų šukaviškai.

Katalikų visuomenė ir visi rimti lietuviai klausys tautos ir Lietuvos valdžios balso ir neprisidės prie tų, kurie daro visuomenės tarpe anarkiją vedami partijos ambicijos arba neramių, nesveikų pobūdžių.

MATAS.

Vyrai, rengkimės Lietuvos vaduoti.

Amerikos lietuvių karininkų organizacija "Lietuvos Liuosybės Sargai" neseniai kreipėsi į Lietuvos karo ministeriją prašant kai-kurių nurodymų ir norėdami išgirsti mūsų brolių Lietuvoje nuomonę apie organizuojamus čia Tėvynės būrius. Atsakyman į tą paklausimą šiandien atėjo iš Danijos nuo Lietuvos karo ministerio sekanti kablegrama:

Kopenhaga, Gegužės 6, 1919.

Jonas Miliauskas,
456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

Lietuvos Karo Ministerija tapo didžiai užganėdinta, kada sužinojo jog Amerikos Lietuviai taip giliai atjaučia savo Tėvynės sunkiai kovai ir kad Lietuvos vaikai yra pasiryžę sugrišti Lietuvon ir ginklu rankoje stoti prieš žiaurų priešą. Ministerija prašo tuojaus siųsti per Liepojų Liuosybės Legijonus ir kitus lietuvius, tarnavusius Amerikos armijoje. Organizuoti ir išmikiinti

karininkai galės tuojaus stoti ginti Tėvynę, o neišlavinti vaikinai padės šalies vidujinę tvarką palaikyti. Lietuvos armija yra apginkluota Vokiečių šautuvais ir Rusų artilerija. Pageidaujama, kad amerikiečiai atsivežtų sykiu su savim, kiek išsigali, Vokiškų ar Amerikoniškų šautuvų ir visokios rūšies karinės medžiagos, taipgi drabužių.

Karo Ministeris *Merkis*.

(Savickis, Viešbutis Cosmopolite, Lietuvos Atstovybė.)

Broliai karininkai! Iš augščiau tilpusios kablegramos matote, kad Lietuva laukia iš mūsų pagelbos. Prie aukštinų saulės spindulių, dieną, ir prie sidarbinės mėnulio šviesos, naktį, giliai į Baltijos jurą išmeigus akis, Ji žiuri, tēmija, kada pirmutinis laivas su pirmuoju Lietuvos liuosuotojų, Liuosybės Sargų, būriu jos pakraščiuose pasirodys! Bet ar greitai ji mus ten sulauks, ar greitai jos troškimas išsipildys—tas nuo mūsų priguli. Taigi į darbą! Skubėkime rengtiės ton šventon misijon—savo Tėvynę vaduoti. Visur, kur tik galime, organizuokime Lietuvos Liuosybės Sargų skyrius, mankštinkimės, lavinkimės, tarkimės, kokiū būdu ir kaip galėtume savo tikslo pasiekti. Kas gali, klabinkite duris augščiau, kad prašalinti mūsų darbą varžančias kliutis. Pasidarbuokime savo kolionijose taip, kad neliktų nei vieno lietuvių karininko, kurs prie Liuosybės Sargų neprigulėtų.

Girdime iš Lietuvos balsa, kad kas valanda mus pribuvimo ten laukiama. Dabar važiuoti negalime. Bet jau gal arti ta valanda, kada tai padaryti galėsime. Taigi bukime pasirengę. Ruoškimės savo Tėvynės vaduoti. Lietuva mus laukia....

Lietuvos Liuosybės Sargų organizatorius.

J. K. Miliaus.

J. E. AŠARUTIS.

❁ ❁ Lietuvos intekmė į Chopino muziką. ❁ ❁

Ir tas laimingas... jei savo kunu tapo tiltas
Kitiems atsiekti garbės pilis;
Išvien, jaunieji prieteliai!

A. Mickevičius ("Jaunyste").

I.

Pasklido aidas garsaus obalsio į visas pasaulio puses, nusiminiusiems gaivinas viltį, nuliudusiems nušluostas ašaras, ir tėvynainiams galop prižadąs išsipildymą jūjų troškimų. Obalsis "ne Galybė—teisybė, bet Teisybė—galybė" apsiereiškė pranešime, jog teisės mažųjų tautų turi būti pagerbtos; gi-jo aidas atsimušė į širdis bemokslų bei filiozofų, valdytojų bei pavaidinių, silpnųjų bei galingųjų. Tečiaus šis, ne suteikimas, bet sugražinimas mažųjų tautų teisių, negali išdildinti skaudų atminimą praeties kentėjimų nuo Galybės neteisingumo. Mažųjų tautų kentėjimai delei tikybos, kalbos ir tautiškos gyvybės yra nesuskaitomi; vien tik Tas, Kurio rankoje pasaulis glūdi, težino viską—Jo amžinybės knygose šie kentėjimai yra auksinėmis raidėmis išrašyta.

Tarp tų tautų, kurios su nekantrumu laukia liuosybės dienos, kurios kelia savo rankas vergijos retežiais apkaltas, yra Lietuva—musų tėvynė. Ji nekaltai iškentėjo daugiau negu kitos Europos tautos, be to, jos kentėjimai ir po šiai dienai yra aštrūs ir, abelnai imant, pasauliui nežinomi. Raštai bei dokumentai, kurie tai tvirtino, buvo išnaikinti ir faktai, patekę sunkiose aplinkybėse liko iškraipyti. Tečiau ir be šių lieka gana medžiagos istorijoje praparodymui, jog Lietuvos kentėjimai buvo iš aštriausių ir skaitlingesnių, sulyginus su kitomis tautomis. Pasaulis, rodos, visai bejausmiai į visą tą žiurėjo, it savo tylėjimu suteikdamas patvirtinimą; bet atsirado asmenų, kurie, vedami teisybės kelio, raštuose pakėlė savo balsą prieš Galybę. Viskas, deja, buvo veltui, nes Galybė, budama gudri, mokėjo apsimetimais didžiumą suvedžioti.

Vienas iš tų, kurie atjautė Lietuvos kentėjimus (gyvendami apie 1800-1850 etc.) yra F. Chopinas, pagarsėjęs muzikalėje dailės srityje ir moderniškos muzikos šulas. Jis atjautė Lietuvos kentėjimus kaip praeties (su kryžiais), taip ir tuometinius (su ru-

sais), ir šį atjautimą jis išreiškė daugelyje vietų, bet ypatingai Balladoje op 23., min. G.

II.

Žodis **Ballada**, abelnai, tarp poetų, turi apysakos prasmę eilavimio pavidale. Tame abelnai buna tautiškaistoriškas atsitikimas, meilė, arba nuostabūs prietikiai.

Šiuomi ji skiriasi nuo Epikos, kurioje kur-kas ilgesnė istoriška arba mythologiška apysaka visad labai išaugstintos dvasios. Prie šios rūšies Chopino laikuose buvo prijungta melodija arba gaida (pav.—paprastai lietuviai, skaitydami eiles, tuoj atranda tinkamą melodiją (iš kur—nežinia), kuri labai palengvina jiems eilių skaitymą), taip kad "Ballada" išreiškė netik muziką, bet kartu ir žodžius. Muzikoje šis žodis turi savo istoriją. Pat pirmose modernės epochos dienose sutinkame tarp italų dvi muzikos rūši: "sonata" ir "balada." Sonata rūšis yra musų dabartinė "instrumentalė" rūšis (iš "Sonare"—skambėti); gi — ballata yra musų dabartinė "šokių" muzikos rūšis (iš "bellare"—šokti; iš kur pa-eina "balius" ir t. t.). Su laiku prasmė Ballade žodžio mainėsi; todėl kada vėliaus sutinkame šį žodį tarp francuzų, jo prasmė yra "šokio dainos" (pav., musų "noriu miego"); vėliaus, šis žodis gavo viršminėtą prasmę, t. y. sujungimą poemos bei dainos — ir taip liko ligi Chopino laiku.

Teknišku žvilgsniu "Ballade" buvo Chopino genijaus originaliai tvariniai. Tiesa, panašumai į "rondo," "sonata allegro" ir "fantazia", kas link formos, rodos, randasi, bet šie ne toki svarbus, kad galėtų išnaikinti originališkumą Chopino Balladų. Ši forma buvo visiškai nauja ir sutvėrė naują muzikos rūšį. Balados randasi neapribota proga išsireikškimams bei pritaikinimams visokios rūšies bei atmainos sužadintų jausmų muzikoje; be to, Chopinas joms suteikė daug liuosybės skambinimų išreikšime.

Ši liuosybė (tarp muzikos sekėjų vadinama "tempo rubato") ir po šiai dienai lošia svarbią rolę mūsų modernišką muziką¹⁾. Muzikos kritikai neatranda gana žodžių išgyrimui Balladų labai išstulintos formos bei struktūros. Trumpai galima perstatyti techniską Balladų vertę muzikos kritiko—Niecks žodžiais: "Chopino visos kitos kompozicijos negali pervirsinti Balladų ypatybę;" arba vėl—"Jose (Balladose) Chopinas pasiekia augščiausio laipsnio savo galybės kaip artistas." Kuomet visi muzikalės analizos rašėjai ir kaip kai-kuriuose savo išsireikimuose net pats Chopinas pripažįsta, jog Lietuva jam suteikė Balladų inspiraciją, todėl visi turi sutikti, kad per Lietuvą pasaulis susilaukė augšto laipsnio muzikos rūšies, kuri gyvens ir užlaikys Lietuvos bei Chopino vardus, kuomet ir Chopino dulkės bus išnykę ir paminklo akmuo sutrupėjęs.

Chopinas pažino Lietuvą per Adomą Mickevičių, kuris buvo jo ypatingu draugu. Jėm labai patiko A. Mickevičiaus karštas patriotizmas bei visiškas atsidavimas tautos temoms ir idealams rašyme. Be to, Mickevičiaus raštų malonumas, švelnumas ir jautrumas, o ypač p srodinys nepaprastos genijaus spėkos tvėrimo, surišo šiuodu talentuotu vyru tvirtais draugiškumo ryšiais, kuriuos tik mirtis tegeležo pertraukti. Žvilgsnis į Mickevičiaus gyvenimą visiems suteiks pavyzdį tikro lietuviu, o ypatingai mūsų Lietuviams. Jisai gimė 1798 m. miestelyje Naugarduke. 1815 metuose įstojo į Vilniaus universitetą; gėvėliaus, 1819, buvo paskirtas mokytojum Kaune. Jo poemų temos buvo vien Lietuvos dainos bei pasakos. Iš didesnių jo veikalų "Gražina", "Ponas Tadas" ir "Konradas Vallenrodas" yra labai atsižymėję. Poemoj "Ponas Tadas" Mickevičius išreiškia mintį, kuri randasi kiekvieno Lietuvos sunaus širdyje — priversto trunkytis po svetimas šalis: "Lietuva, mano tėvynė, tu esi kaip sveikata; kaip tave branginti reikia, tas tiktai pamato, kuris tave prarado". Jisai neraišė lietuviškai, nes lietuvių tuolaikinė literatinė kalba buvo lenkiška; panašieji ir kiti mūsų tautos genijai dėgėsi (Kondratevičius, Norbutas, Adinčius, Kraševskis ir kiti), kuriais lenkai ir po šiai dienai didžiuojasi²⁾.

1) Skambinant Chopino veikalus, išvuldytojas turi nuolat atsiminti apie šį "tempo rubato" ir vartoti kur veikalo dvasia liepia, nes Chopinas labai dažnai nepažymi vietu, kur "t. r." randasi, nes, ant jo žodžių, "buvo bereikalinga tam, kuris pažino jo stilių ir suprato jo muzikos dvasią."

2) Panašumą, randame tarp arių; nors jie esti tikri patrijotai, savo žemelės mylėtojai, tačiau nekalba savo protėvių ariška kalba, bet angliškai — kalba jų didžiausių priešų.

Chopino santikiai su Mickevičium buvo toki, kad pastarojo intekmė labai veikė ant Chopino. Vienas buvo poetas eilių, kitas-gi poetas muzikos; pirmas buvo apšauktas tėvu romantizmo dalies poezijoje tarp slavų, antras-gi buvo apskelbtas šiu modernės muzikos romantizmo dalies. Chopinas jautė Mickevičiuje tvėrimo genijų ir ši intekmė buvo svarbi priežastis atsiradimo Chopino tvėrimų³⁾. Ką Mickevičius išreiškė eilėmis, Chopinas stengėsi išreikšti muzikoje; todėl nėra ko stebėtis, kad Chopino veikaluose atrandame atjautimą netik Lietuvos kentėjimų, bet ir jos gražybių — Lietuvos tankų, tamsų, šlamėjanti miškai kalbėjo jam paslaptis; jos ežerų dugnuose buvo miestai bei pilys, kur ir po šiai dienai gyventojai randasi... Jisai šitą viską Lietuvoje matė Mickevičiaus poezijoje ir išreiškė tas mintis Balladose. Čia galima pastebėti, kad šitoje prasmėje Ballados sutinka su viršminėtomis Balladomis (tarp francuzų) ir tik tuomi Chopinas skyrėsi, kad jo Ballados yra parčėliai skirtinos poemoms, o ne imamos vienybėn—draug su žodžiais. Jų yra keturios: I. G. min., op. 23; II. F. maj., op. 38; III. A. mol., op. 47; IV. F. min.

Kas link lietuviškos kilmės pirmųjų trijų (I, II, III) nėra abejonės visiškai; bet į IV-tą kritikai meta abejojimo šešėlį, tačiau, ir šiame jie veikia pasyviai—tylėjimu, nelinkdami spręsti už ar prieš lietuvišką šios Ballados kilmę. Galima priminti kritikams, kad ta pati forma randasi visose keturiose Balladose; be to, logiška tvarka Chopino darbų, kuri aiškiai pasirodo jo kituose darbuose, niekadoms nejungtų vieną nepanašų su trimis kitais panašiais. Bet, nors kritikai nušaliai stovi, tai vien tik todėl, kad ligšiol nesiranda gana ryškių faktų preparodymui, kad, be abejonės, IV-ta Ballada yra lietuviškos kilmės. Turime laukti pakol laiku viskas aikšten išeis—ir šis išėjimas, tikiu, patvirtins lietuvišką IV-tos Ballados kilmę.

III.

Ballados II ir III nupiešia Lietuvos gražybę; jose randasi paraleliškumas Mickevičiaus poemų, sustatytų apie Švitez⁴⁾ ežerą, Lietuvoje. I Ballada yra visai kitokios dvasios; joje randasi paveikslas Lietuvos kentėjimų ir žymus paraleliškumas su Mickevičiaus "Konradas Vallenrodas." Delei aiškaus su-

3) Tvarinys—ne kompozicija, bet abelnai su-
toikimas ko naujo bei originalio kartu su augštu to-
bulybės laipsniu.

4) Ežeras švitez randasi tarpe upių Bugo ir Pripeties, Lietuviškos Brastos palatinatė.

PASKUTINIS SMUGIS (TIES ŽALGIRIU).

Raižo jausmus čia peilis dviašmenis.
Broli, skausmuose apkurtęs, pasenęs,
Verkk, atsistojęs ant Vytauto kapo:
Tėviškė mūsų našle be jo tapo!...

Vyrai, kurie už tėvynę kariavo,
Vardą nemarų tėvynėje gavo.
Brutas ligšioliai nedėtas į kapą,
Nors jo vienamžiai užmiršti jau tapo.

Margalis.

pratimo rolės, kurią Lietuva lošia Balladose, paminkime šią I Balladą ir iširkime.

Pirmoji Ballada (Premiere Ballade, op. 23, G. min.) buvo viena Chopino ankstybinių veikalų. Pirmu žvilgsniu į formą galima spręsti, kad ši buvo rupesčiau apdirbta, negu visos kitos. Šis veikalas pasauliui pasirodė birželio mėnesyje, 1836, ir buvo pasveikintas neišpasakytu populiškumu, kaip artistų tarpe taip ir publikoje, kuris ir po šiai dienai su juo pasilieka. Visi rašėjai-kritikai praneša, kad ši Ballada išreiškia kentėjimus prigimtos šalies. Kritikas Ehlerst sako, jog išgirdę I-mą Balladą... "atjaučame vidurinį degantį įmiršimą del gimtos tėvynės kentėjimų... Toliaus-gi žinome, jog ši "gimtoji tėvynė" yra Lietuva, nes autoriai bei kritikai vienbalsiai tvirtina, kad I-moji Ballada turi žymų paraleliškumą su Mikevičiaus "Konradu Vallenrodu," kuriame randasi Lietuvos kentėjimų piešimas kryžiuokų laikuose. Šį paraleliškumą galime pastebėti pirmiaus trumpai peržvelgdami "Konrado Vallenrodo" turinį; gi-vėliaus šio turinio sutikimą su I-ma Ballada.

Kiekvienas lietuvis yra susipažinęs su kryžiuokų ordenu, todėl nėra reikalo daug-ką apie jį kalbėti.

Gi, sutikę žodį "kryžiuokas" Lietuvos istorijoje, negalime prisilaikyti ideališko kareivio prasmės, kariaujančio delei Kristaus meilės ir šv. tikybos platinimo, bet priešingai, turime suprasti žiaurų, pilną puišybės, godulystės ir niekšybių žmogų, kuriam tikėjimas buvo tik pragumas užpulti ant ramios tautos ir pasisavinti jos turtus. Kuomet iškilo Liuterio maištas, šie Lietuvos budeliai atvirai išsižadėjo savo tikybos ir tapo pirmi pirmųjų tos šalies atsimetėlių.

Tokios tat rūšies kryžiuokų sutinkame Lietuvos istorijoje ir "Konrade Vall.;" nes šisai buvo išstoriškas Lietuvos piešinys laike kryžiuokų užpuolimo ant Lietuvos (1350-1400). Tada kryžiuokai pasišaukė pagelbon narsiausius Europos karžygius, vardan tikėjimo ir su veidmainybe (nes kryžiuokams nerupėjo lietuvių išganymas, bet tik anų savesties pesisavinimas) užpuolė ant Lietuvos. Nors kryžiuokai buvo kur-kas skaitlingesni, tačiau lietuviai narsiai gynė savo prigimtąją šalį. Galop, jų numylėtasis vadas krito mušyje ir tad turėjo atsitraukti; gi—atitraukdami jie aplaistė savo krauju kiekvieną pėdą apleistos jų bočių žemelės. Traukė tad gilumosna girių atnaujinti savo spē-

ky ir laukti patogios valandos, nes — kol prieškoja stovi Lietuvoje, lietuvių širdis nerami. — Laimėje muš, kryžiai išliejo savo žiaurumo tulžies taurę ant likusos žmonijos. Prispaudimas, apiplėšimas ir skriaudimas buvo lietuvių dalis ilgą laiką. Kryžiai stengėsi savo pasielgimą išteisinti, sakydami, kad stabmeldžiams nėra mielaširdystės. Šis atviras priešginiavimas Kristaus mokslui papiktino visus. Ir tie, kurie iš pirmo pribuvo kryžiams pagelbon, dabar, pasipiktinę, apleido jų pilis. Žodžiu, Lietuvos kentėjimai tuo laiku buvo be ribų.

Tarp tų, kurie tapo paimti kryžiuočių vergijon, buvo 7 metų jaunuolis — sunus kritusio Lietuvos valdono. Jis pakliuvo didžiojo mistro tarnybon, kurio malonę ingijo trumpu laiku savo išmintigumu, būdu bei gerumu. Šis jį galop priėmė į išsunius ir, duodamas jam Konrado vardą, leido jį mokslą draug su savo vaikais.

Metai praslinko: Lietuva dar buvo kryžiuočių vergijoje. Konradas išaugo tvirtu ir išmintingu karžygiu, kuris mušiuose ir galėtinėse buvo pirmas. Akyse visų jis stovėjo tarp pirmųjų teutonų karžygių, atsižymėjusių narsumu. Nuolat su juo buvo matomas senas keliaujas dainininkas, kaipo jo patarėjas ir draugas. Nieks nežinojo iš kur šis senis dainius atkeliavo. Nors savo užsilaikymu jis visiems atrodė rustaus ir liudno būdo, tačiau ingijo visų kryžiuočių pagarbą savo nepaprastu balsu ir dainomis. Visgi tas, kuris geriau pažinojo Konrado draugą, žinojo, kad jis buvo dainininkas tik apsimetime; šis senis-dainius buvo Lietuvos vaidyla, neatskiriamas Konrado tikro tėvo draugas, kuris krito mušyje su kryžiuočiais. Po mušių lietuviai neužmiršo apie savo valdono sunų. Su pasitenkinimu tēmijo, kaip jų kunigaikštis ingijo malonę tarp vokiečių. Jo narsumas suteikė vilties Lietuvos mylėtojams, kad jam sugrįžus, būnant galingu vadovu, pasiseks numesti kryžiuočių jungą. Todėl vaidyla buvo pasiūstas šiuo tikslu — pranešti Konradui, kas jis esąs ir stengtis jį sugrąžinti Lietuvai. Vaidyla siekė prie savo užduoties dainininko apsimetime ir radosi priešų — kryžiuočių tarpe. Gavęs progą, užmezgė draugiškumo ryšį su Konradu: neužilgo jaunikaits pasitikėjo vaidylai, kuris tada nuolat prie jo buvo. Vaidyla su laiku atsargiai pranešė Konradui jo augštą kilmę bei tautystę ir atidengė savo tarp kryžiuočių buvimo tikrą tikslą. Poetiška iškalba pasakojo jam apie Lietuvos garbingą praeitį ir jos tuomlaikinį kentėjimą ir apie jo tėvą, buvusį Lietuvos valdoną, kurio artimu draugu buvo.

Diena po dienai Vaidyla žadino Konradą prie pareigos tėvynei ir atminčiai savo vėlionio tėvo; jįsai kurstė pagiežą prie kryžiuočių už jo tėvo užmušimą ir

Lietuvos kentėjimus. Sužadino Konrado visą mieganą narsumą; jo žodžiai kasdien darėsi tvirtesni. Jaunikaičio skaitus veidas apsiniaukė, dingo maloni šypsa ir tvirtasis prisiketinimas saulėtas akis pradėjo temdinti. Tačiau jaunystės saldūs atminimai, tuolaitinis patogumas bei ateities garbė tarp kryžiuočių ilgai laikė Konradą abejonės apsuptą; bet atėjus progai, metė viską į šalį ir pasiaukėjo tėvynės meilės aukurui.

Proga buvo ši: atėjo žinios kryžiuočiams, kad lietuvių dalis sukilo. Kareivių burys buvo pasiūstas juos apgalėti, gi-tarp jų radosi Konradas ir Vaidyla. Sekė susirėmimas kryžiuočių su lietuviais, ir tame triukšme Konradas ir Vaidyla nežiniomis pasprudo į lietuvių pusę. Sugrįžę kryžiuočiai pranešė, jog Konradas ir Vaidyla tapo paimti nelaisvėn.

Ta diena buvo linksma lietuviams. Jų kunigaikštis sugrįžo, pasirijęs išgelbėti savo tėvynę iš kryžiuočių priespaudos. Didis džiaugsmas visur viešpatavo, nes visi tikėjo, kad liuosybės diena arti. Konradas ėmėsi už darbo: jautėsi laimingu gavęs progos savo išsilavinimą, narsumą ir mokslą suvartoti tėvynės naudai. Šis laikas buvo linksmiausia jo gyvenimo dalis ir pilniausia atsižymėjimais narsumu bei kardu. Tėvynės meilė ir silpnųjų ranką sustiprina, gi galingiems suteikia neaprubežiuotą galę. Tačiau, nors du metu jis laikė nuolatinę kovą su kryžiuočiais, ir juos gerokai nuplakė, tačiau kryžiuočių galybės jįsai negalėjo nusilpninti, nes lietuviai likę taip ilgą laiką be vadovo, prispausti ir kryžiuočių pavergti, nuo kurių slapstėsi kiek galėdami girių tankumynuose, negalėjo pasistatyti prieš kur-kas skaitlingesnį bei geriau apginkluotą priešą.

Senasis Vaidyla permatė, kad tokiose sunkiose aplinkybėse lietuviai savo pajiegomis nieko neįveiks prieš kryžiuočius. Kryžiuočiai turėjo pirma susilpninti, kol lietuvių stengimasis ką įveiks. Taip jis priėjo prie supratimo, kad vien tik gerai sugalvota klasta galėtų Lietuvą išgelbėti. Galop jis sugalvojo vieną, kurią tik Konradas, būvęs kryžiuočių tarpe, galėjo išpildyti. Buvę pareikalautas didis pasiaukojimas — atsiskyrimas visiškai nuo savo tėvynės. Šis naujas tėvynės meldimas reikalavo kur kas daugiau negu pirmasis: **turėjo paaukoti visą savo naujai atrastą laimę bei džiaugsmą—savo lietuviškumą.** Vaidylos balsas suskambėjo dar kartą žadindamas vardan tėvynės ir vėlionio tėvo atminties užsiimti šios klastos išpildymu.

Tėvynės meilė vėl įveikė Konradą, kuris su širdies skausmu (ką Chopinas puikiai išreiškia) staiga išnyko iš lietuvių tarpo.

Dešimtis metų praslino pirm Konrado pasirodymo. Ši kartą atrandame jį vėl tarp Lietuvos priešų — kryžiuočių. Per tuos metus Konradas, permainęs vardą, keliavo link Ispanijos, kur krikščionių karėse prieš saracenus jis ingijo savo narsumu visos krikščionijos pagarbą.

Pasaulinė garbė ir didelio turto ingijimas padarė žymę intekmę į kryžiuokus. Nuolatinė kova ir skausmas atsiskyrimo nuo tėvynės taip permainė Konrado veidą, kad kryžiuokai nei nesapnavo apie jo tikrą esybę. Todėl, mirus didžiamjam mistrui, jis liko išrinktas ano vietą užimti, prie kurios buvo prijungta pilna, neapribota valdžia. Nuo šio laiko Lietuvos pagiežos darbas prasidėjo. Lietuvos nuteriojimas. Jo tėvo mirtis, kryžiuočių niekystės ir tuolaikinis Lietuvos skurdas prisiminė Konradui. Kur galė neįstengė Lietuvos teises apginti, lietuviškas gudrumas šią užduotį išpildė. Konradas, turėdamas neapribotą didžiojo mistro valdžią ir apdovanotas mitria diplomatija, kaip lietuvis, tuoj įpainiojo kryžiuočių ordeną į vidujinius nesutikimus; su laiku jis ištuštino kryžiuočių išdą, išnaikino visus pasigelbėjimo įrankius, susilpnino visus garnizonus ir šiais visokiais budais naikino kryžiuočių galę. Žiemos laike pat geriausią kryžiuočių kariuomenės dalį įvedė į lietuvių slaptynę, iš kurios nei vienas kryžiuokas neišliko. Šiaip tad su žinia savo brolių tėvynainių, Konradas tokį narsumo, gudrumo ir užsibrėžto tikslo sumanymą išpildė, kuriam nėra panašių kitų tautų istorijoje. Tai tėvynės meilės galybė.

Tokiu budu kryžiuokai buvo taip susilpnėję, kad lietuviai visai lengvai išlaimėjo Lietuvai liuosybę. Bet Konradas turėjo už tai užmokėti savo gyvastimi. Slaptas kryžiuočių tribunolas susekė Konrado visą istoriją ir susitarę jį užmušė nakties laike.

Toks tat yra "Konrado Vallenrodo" apysakos turinys, kurį Mickevičius išreiškė savo poetišku aiškumu, kaip tik Mickevičius tegalėjo sugebėti. Dabar telieka pažvelgti į Chopino "I-mą Balladą" ir atrasti jų paraleliškumą. Pirm negu tai pradėsime, pastebėkime, kad sulyginus Chopiną su kitais jo laikų muzikais-kompozitoriais (Weberiu, Wagneriu, išdalties ir Lišto), matome fundamentalį skirtumą. Chopino veikalai yra maždaug subjaktyviai, kiti-gi objektyviai. Pavyz.—perstatyme audros, Weberis, Wagneris, Lištas ir jų pasekėjai, parodytų gamtos sujudimą—vėjų inirtimą, griausmų dundėjimą, vandens ošimą ir t. t. Gi Chopinas išreikštų tą patį perstatymu baimės ir neramumo; ką žmogus jaučia pagautas didžioje audroje. Šis elementas pasirodo net ir pačioje I Ballados inžangoje; kuris esti abelnai vien

tik privedimas akordų prie pačios tēmos; bet galime drąsiai tvirtinti, kad ši inžanga turi savą "tēmą", bent mažytėlę. Sustatymas gaidų šalip veikalo tēmos yra toks, kad žmogus jaučia ironiškai skaudų šauksmą ir šią prasmę supranta žodžiais.—"Kam-gi dar kalbos? Bene nežino visi apie Lietuvos vargus!" Supratę "Konrado Vallenrodo" turinį, suprasime šios inžangos tinkamumą; gi-išgirdę melodiją, pripažinsime, kad ne tuščias akrodų budavojimas, bet atskira tēma, vedanti prie veikalo tēmos.

Pirmoji Ballada turi žymų pleną, susidedanti iš a) inžangos, b) išguldymo ir c). užbaigos. Inžanga yra organiškai atskirta nuo kitos dalies, bet savyje turi tēmą, kuri jungia ją prie veikalo tēmos, nors ji susideda tik iš septynių taktų, tačiau ir čia galima matyti dvi dali; 1-3 girdime protesto balsą: gi-4-7 gauname suprasti, kad autorius pasiduoda save pranešimui apie tėvynės kentėjimus, dalyką, apie kurį negali tylėti; 7-gi 5). išreiškia it atsidusimą prieš pradėsiant liudną apysaką. 6). Kritikai sveikina šią trumpą inžangą kaipo labai tinkamą ir kaipo vieną augšto laipsnio tobulybės išreiškimą.

5) Kai-kuriais laikais kilo didi ginčai apie dissonansą E mol, kuri randasi šiame takte. Nes pirmutiniuose išleidimuose buvo D naturalis. Bet mūsų laikais gauname suprasti, kad Chopino rankraštyje buvo E P. Be šio pranešimo teisybę galima atspėti iš pačio veikalo daugelyje vietų, o ypač 35 takte ir t. t. Be šio, veikalas netenka iš dalies tos liudnos spalvos, kurią Chopinas norėjo išreikšti. Panašumus randame ir kitų didžiųjų muziku veikaluose, kaip, pavyzdin, Lišto: V. Hungarian Rhapsody (vengrų rapsodija).

6) Šios dalys sudaro puikų kontrastą: 1-3 "Largo, forte, pesante" iš vienos dalies, o iš kitos — sušvelnėjimas šio "piano" liepumu.

NORWOOD, MASS. Š V. CICILIJOS CHORAS,
prie kurio priguli dauguma Vyčių

Šis choras draug su kitų kolonijų—So. Boston'o, Cambridge's, Montello, Lowell—chorais dalyvaus išvažiavime gegužės 30 d. Norwood'e, prie Central Stoties. To-jo išvažiavimo pusė pelno skiriama "Vyčio" spaustuvei, o kita pusė parapijai.

IŠ OPEROS.

Slaptų svajonių, nykių spėjimų
Skambus, vylingas jaunystės juokas,
O laimės džiaugsmo tyli daina.
Sukeltai sielai gana, gana.

Žērējo ugnys šviesos verpetais,
Mirgējo auksu siūti gašai... *)
Nuodingo džiaugsmo, pirktinēs lai-
[mēs.
Sukeltai sielai mažai, mažai.

Užgēso ugnys, nualpo juokas,
Sustingo šokis,—meni, tada

Didžioj ramybēj mēlsvų padangių
Prabilo smuiko tyli rauda.

Platu pasaulyj, raram krutinēj.
Po kojų spindi rasa tyrai,
Mēlsvoj padangēj iškilē klauso
Ir kiparisai ir jovarai.

Negaila juoko, pirktinēs laimēs:
Visam pasaulyj viena mintis.
Žinai ką tavo sapnuoja siela,
Žinai kuo mano prabilis širdis.

Putinas.

Friburgas.

4. I. 1919.

*) Gašas — moterų rubas.

Putinas.

Plaukėjai verpetuose.

I. Sukuriai.

Ir dieną ir naktį mirtinga kova:—
Pailso krutinė, apsvaigo galva;
Nuo užesio jūros ir vėtrų suokimo
Ir akys aptemo, ir balsas užkimo,—
O gėstančioj sąmonėj spindi dar vis
Viena, tik viena mūsų gyvybės mintis.

Va siubtelė' jura—trumpa valandėlė—
Ir skėstančią valtį padangėn iškėlė.
Va griausmą iš debesio trenkė skliau-
tai —
Ir vėl mus į pragarmę sviedė piktai.

O čia gaivaluose verpetai pašėlę,
Gyvybę, ir mirtį, ir baimę suvėlę —
Ir nimfų undynių iš putų vainiko
Buriai mus vylingu juoku pasitiko —
Ir supant ir svaidant plotu vandenyno
Į šalį nežinomą mus nuplaukdino.
Ir vis nesibaigia mirtinga kova.
Pailso krutinė, apsvaigo galva...
Bet vieną, tą vieną gyvybės mūsų mintį
Mes turim į kraštą gyvai išplaukdinti!
Tedažo įniršus jura sukuriais,
Sustingusios rankos irklų nepaleis.

II. Švyturys.

Vis naktis — ir vis naktis —
Kriokia jura bangomis,
Suokia vėsula liudnai
Ir dejuoja vandenai.

Ješko bundanti dvasia
Vilties ženkle bangose;—
Nujautimų kupina
Kraunas ilgesio daina,

Kriokia bangos, suokia vėjai,
Bunda sielos,—nu, Plaukėjai,
Naują pajėgą sukurę,
Skroskim irklais pikta jūrę!

Ne, nežūsim! didžią mintį
Turim žemei išplaukdinti!

Nujautimais sielos švinta:
Jaučia tolimą žibintą.

O kai vienai valandėlei
T'u akis viršum pakėlei,
Jas jau nušvietė tyliai
Tolmi atspinduliai.

Aš išpėjau: iš nakties
Ugnys sukurius nušvies:
Tai ieškotas švyturys
Žemėn kelią atdarys.

III. Balti paukščiai.

Pragydo didis okeanas
Audringo ryto kilnią giesmę, —
Tolyn, draugai! tik juodai žemei
Mes savo ilgesį išliesme.

Pajuto ji mūsų' gyvą mintį
Ir mūsų kovą žutbutinę,—
Ir va pulkai baltųjų paukščių
Mums neša linksmą žemės žinią.

Ei užki, jura! kilkit, bangos,
Ir svieskit mus į rausvą aukštį!
Greičiau virš juodo vandenyno
Sutikti pirmą baltą paukštį!

Bet štai aušra ugnim užkurė
Verpetų skiautures putotas —
Ir grynu auksu verda-žėri
Audringas vandenyno plotas.

Baltu sparnu palietę bangą,
Pragydo paukščiai pranešėjai:
Tai žemė šaukia mūsų mintį—
Pirmyn, pro sukurius, Plaukėjai!

Friburgas,
25. I. 1919.

Truputėlis.

Motina.

Lietuvių mitų dainose yra minima apie mergelę našlaitėlę, liudnai beverciančią: "Nėra matulės kraiteliams krauti." Laimė ją tiesydama ramina: "Saulė matulė kraiteliams krauti." Tai labai gražus palyginimas motinos prie saulės mūsų ugnies garbintojų protėvių. Matyt, jau ir žiloje senovėje lietuvis suprato, kas yra motina, kokią ji žymią vietą užima šeimynoje. Atjautė, kad motinos nebtekus, netenkama visų svarbiausio namų nario, tad nuliudęs skundžiausi savo likimu. Dainelę bedainuodamas rauda, kad dabar saulė jo motinė: ji švies, tiesys liūdėsiu tamsiąsias dieneles.

Motina tikrai yra ta paslaptinga jėga namuose, apie kurią susirenka visa šeimyna ir palaiko jos vienumą. Ji tos slaptingos gyvybės branduolis, iš kurio kyla nauja žmonija, papildanti tuščiąsias vietas; ji papuošia pasaulį proto, širdies genijais, nuostabios vaidentuvės, dvasios galiunais, it ta saulė nugulėtus sniegu laukus gėlėmis.

Pats Sutvertojas jai tą davė. Jis ir reikalauja nuo jos, kad būtų viršiausiu sargu namų.

Bitės be motės išsklįja, išnyksta; vištyčiai be jos sparno neranda vietos pasislėpti. Žmogus-kudikis be plastančios motinos širdies neateis gyveniman, be jos švelnių rankų vargingai bešaus.

Visi, visur ir visad motinoje ieško paguodos. Drąsuolis karžygis prie jos krutinės pasilsis, užmiršta pavojus karės lauko.

Visus mus lygiai jos širdies malda lydi per skausmus, ašaras, per ugnį, pavojus — linkun gyvenimo saulėleidžio. O, kaip mažai mes temokame apibranginti jos savęs Auką!...

Tarp visų sutvėrimų motina turi intekmę ant vaikų, vaikai turi prisiri-

šimą prie motinos. Tėmyk, visoje gamtoje tarp visų sutvėrimų jos širdis apšireiškia. Tik viena nelaimingoji angis kitokių jausmų: tik ji gimstančius savo vaikus pati žudo, ir jie tik vieni slepiasi nuo savo gimdytojos...

Feminizmas su bolševizmu ir žmogų-motiną nori padaryti panašią jai!...

UŽ TĖVYNĘ.

(Himnas).

Sužadink dvasią energingą,
Jaunime Lietuvių Tautos!
Išvysk tu priešą pavojingą
Nepri gulmingos Lietuvos!
Žengkie su drąsa ir narsybe
Ginti brangiosios Vėliavos,
Tavo krutinėj dega širdis
Meile šventosios Lietuvos!

*

Budėk! Tau spąstus priešas rengia
Slaptai bemiegantį užpult,
Kardu slapybę jis pridengia,
Ar duosi jam akis apdumt!?
Žengkie su drąsa ir narsybe
Ginti brangiosios Vėliavos,
Tavo krutinėj dega širdis!
Meile šventosios Lietuvos!

*

Mirties šmėkla lai nebaugina,
Skaisti paliks tavo siela,
Nes tavo kardas priešą gina,
Tėvynė tau yra miela.
Žengkie su drąsa ir narsybe
Ginti brangiosios Vėliavos,
Tavo krutinėje dega širdis
Meile šventosios Lietuvos!

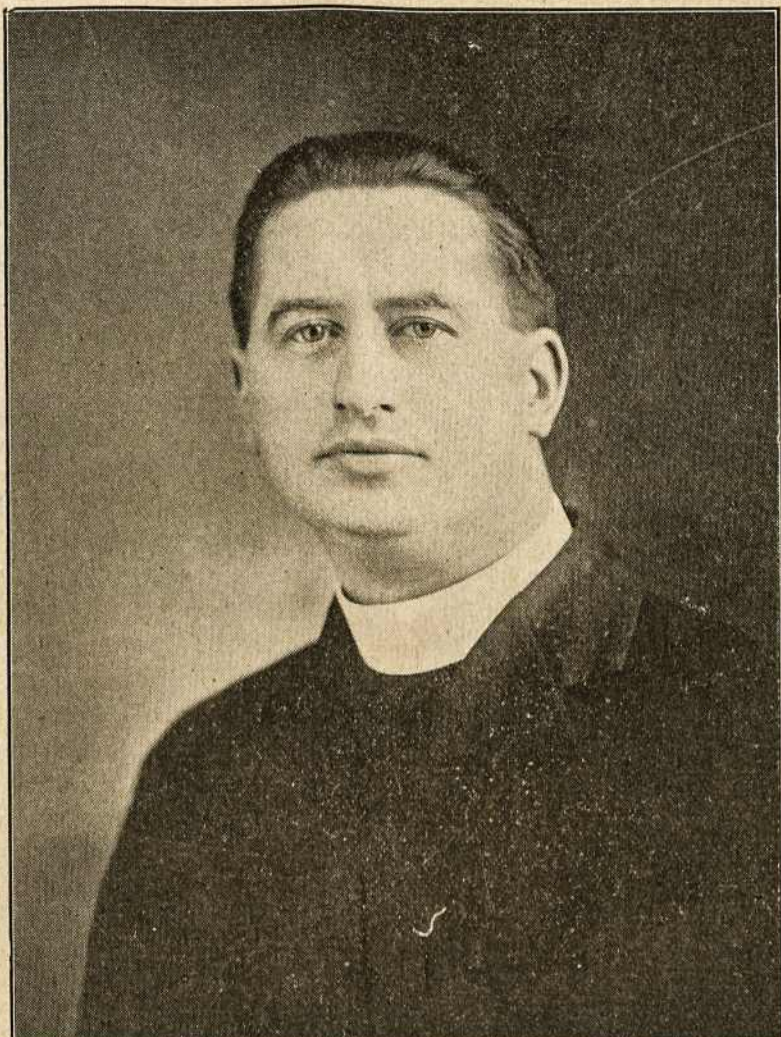
ANTANAS.

3-31-19., Valparaiso, Ind.

IMA.

— Ką, brolau, tau vėl nelaimė! Dievas trečią pačią atsiėmė!

— Atsiėmė. Dievas ima tai ima, bet imu ir aš: jau padaviau užsakus su ketvirta.

KUN. V. VILKUTAITIS,

*Clevelando lietuvių parapijos klebonas ir vietinių lietuvių katalikų veikėjas, jaunimo budintojas.
Kun. V. Vilkutaitis gabus muzikas ir piešėjas.*

Tėvynės rauda.

Automonologas.

Atskrido balandis su ryto aušra
 Ir raudą raudojo.
 Kad klausėme jojo,
 Ne aukso raselė mirgėjo tyra...
 Skausmų ašutinė
 Suspaudė krutinę
 Ir virgdina širdį gaili ašara.
 Ir kaip nedejavus, kad rauda siela!
 Teutonų skerdynė

Naikina tėvynę —
 Tai drysko be skaičiaus lavonų eila...
 Ne medžiu ten virsta,
 Kur armotų kiršta:
 Jaunuomenė mūsų ten ilsis miela!
 Veltui atsilankę ramina draugai!
 Jie kalba ką-kita,
 Aš mąstau ką-kita;
 Nesusišnekėję, apleidžia rustai.
 O baisios naujienos
 Man rašos ant sienos
 Ir skamba skardžiau neg špižiniai
 [varpai.]

Ateina kitu-du ir klausia rimtai:
 Delko tu sušalęs?
 Delko taip išbalęs?
 O harfą beskaldo grausmingi žaibai...
 Nelaimės tėvynės
 Ant mano krutinės
 Išdeginu kryžių, įspaudė giliai...
 Nes Lietuvai lemta sunkiausia dalis!
 Likimas išburė
 Tau sielvartų jurę,
 Gyvenimąs tavo — be ryto naktis,
 Ant amžino kapo —
 Erškėčiai be lapo,
 Po kryžium — našlaičiai, išverkę
 [akis....
 Kad dušią galėčiau įkvėpt giesmė-
 [mis,
 Uždegčiau tų širdį,
 Kurie mane girdi;
 Kad šaudyčiau žodžiais kaip armo-
 [tomis,
 Pajudinčiau kurčią
 Ir meilę įkurčia!..
 Klausyki, lietuvi!.. ką kalba širdis?..

II.

Ten beržas vaitoja, nuleidęs šakas.
 — Ko raudi, berželi,
 Viens likęs laukely?
 Kam ašaras lieji ant kapo gailias?
 — Po audrai ir lietui
 Aš skundžiuosi svetui,
 Kam amžiai iškirto aplinkui girias!
 Ten motina stovi nuleidus rankas.
 — Ko žiūri, našlele,
 Į pilką žemelę?
 O vėjas jai kušta per aukso kasas:
 — Užmuški perkune,
 Vaikus mano kune —
 Perskaudu šarvoti gyvybės aukas!
 — Nekrupčiok, lakštute, ant beržo
 [šakos,
 Neuksėk graudingai
 Anai Nelaimingai.
 Vai skundžias-dejuoja atsakymąs
 [jos:

— Nuo tankaus verkimo
 Gerklė man užkimo
 Ir jau linksmesnės nepagiedu dainos!

Kol Lietuvai švino dangus bekabos,
 O debesio rudys
 Gyvenimą pudys
 Ir dusaudams beržas su Ja ašaros,
 Linksmybės ligtolei
 Nelaukite, broliai,
 Nes mano giesmaitė tai atbalsis Jos.

Ir ištiesė vėjas miglotus sparnus,
 Atsikvėpė, kilo,
 Ir lėkė ant šilo;
 O kelias in šilą per girių karstas.
 Dusavimais vėjo,
 Šilelis šlamėjo
 Ir verkė apkniaubdams senuolių
 [kapus...

Paukšteliai ir žvėrys, išgirdę gaus-
 mus,
 Lyg ko nusimine,
 Sugužo in minią;
 Dar vėsula metė griausmingus žaibus
 Ir visa Lietuvą
 Suaudė in kruvą.
 Tėvynė! girdi, ką tau kalba dangus?

M. GUSTAITIS.

(Iš T. Ašaros).

PATS NEJSTENGIA PAREITI.

Atėjęs Urbonas į Gurgalio namus, rado tik vieną moterę namieje ir paklausė, kur jos vyras; jis turįs didelį reikalą su juomi.

— Kaip tik dabar išėjo į smuklę — atsiskus atsakė moterė.

— Kade-gi pareis namon?—paklausė Urbonas.

— Greičiau bus kad jis visai pats nepareis — atsakė moterė.

— Kaip tai! Nepareis?.. nusistebėjęs paklausė.

— Jis niekad pats iš smuklės nejstengia pareiti
 Visuomet jį nešte jo draugai parneša — susigraudinusi atsakė moterė.

Nelaiminga ji ir tie namai!

J. V. Kovas.

Daina.

Prisimena jaunystos dienos, ilgi žiemės vakarai Lietuvoje. Visa šeimyna namie. Vakaruojama. Moteriškiosios prie ratelių verpia, vyriškiai pančius suka, virves veja. Nuotikius budina, pasakas rezgia, kaimynų pasisekimus ir bėdas išrokuoja. Kuomet vaidekliai, aitvarai ir kaimynai atsibosta, pauza savimi ateina. Žiurėk, viena verpėjų pradeda dainą dainuoti. Iš pradžių nedrąsiai, viena. Kiek palaukus antra jau taikosi pritarti. Moteriškiosiom nusiklausę vyrai storai, bosais užti pradeda. Visa stuba dainą niuniuoja. Rateliai sukasi, virvės vejamos, bet visi dainos taktą seka, harmoniją sudaryti bando. Išdainuoja vieną, imas kitos, tą baigę, trečios stveria. Tenka šelmiui berneliui, aprauda našlaitėlės vargus, išaugština rudas, seseles, neaplenkia nei juodbērėlio, sakalo, praščio-kėlio vargų. Viskam eilė ateina.

Pasakos, dainos, visa mūsų liaudies tveryba! Ji ilgais žiemos vakarais gaminta; jų dėka ji šimtmečiais kaimuose užsiliko. Gimė ji Lietuvos vakarų ramybėje, namų šilumoje ir ji tol užsiliks, kol namų mieloji šiluma tvers.

Graudi lietuvių daina, skundžias jos gaida. Gimė ji vienok ne vargo agonijoje, bet to vargo meditacijoje, atminimuose, raminančioje ir jaukioje lietuvių pastogėje. Atminimuose jos tvėrės, nes skausmo tonas lietuvių dainoje tylus, kaip tylus, nekerštingas pats atminimas yra.

* * *

Nepamenu gerai, ar tai Rudgard Kipling ar koks kitas anglų rašytojas panašiais žodžiais sušuko: "Duokit, o, nurodykit man žmogų, kuris prie darbo dainuoja, kad galėčiau jam galvą nulenkinti!"

Jis buvo anglas. Anglų tauta dainon nelinkusi ir prie darbo dainuojantis anglas retenybė. Kiekviena gero po-

budžio retenybė branginama yra. Brangino ją ir Kipling'as.

Jeigu jis būtų Lietuvon darbymečiais patekęs, nusistebėjime jis būtų turėjęs noriai galvą lenkti ne vienam asmeniui, bet visai tautai! Mėgsta lietuvis dainą prie darbo, neatsižada jos nei nuovargyje, darbą baigus.

Šienapiutė. Žvanga dalgiai, šniokščia, švilpia pievos, žolei begriunat. Klausykis, vienas šienpiovių dalgelį valioja. Neužsileidžia kitas. Visa plati pieva, trakai daina skamba, aidas rieda, žvangėsiui ir skardžiam juokui lydint.

Neužsileidžia nei grėbėjėlės. Jos grėblelius valioja. Dainoj bernelius pašiepia. Kur tie iškęs neatsikirtę! Nusitaike pašaipos dainą mergelėms siunčia. Visiems malonu ir smagu dirbti.

Rugius, kviečius kerta. Darbas skubus, varginantis. Vienok dainos neprikerę neiškenčia. Užtrauks, užvalios nenuorama. Bet neilgam—niekas nepitaria. Bet užtai buriais namo traukiant, tikrai dainų pokylį surengia. Ramiam vakare jis aidu miškais toli, toli nuskamba.

*

* * *

Neapseina be dainos nei artojas, akylai plugą ar arklą sekdamas. Vyturėliui padangėse nusiklausęs ir jis dainą pina, niuniuoja, sarti ar bėrį vagon bestatydamas.

Nežinau, ar mes esame muzikalė tauta modernišką prasmę. Neskaitant kanklių, kurių daugiau figuruoja poetų eilėse, negu mūsų gyvenime, mes tautiško muzikalo instrumento nesutvėrėme. Tiesa, tauta sutvėrė dainą ir melodiją. Ji dera liaudžiai, ją patenkina. Augštam muzikaliam pasauliui netinka. Muzikams ji tėra medžiaga motyvams, augštesniai tverybai. Jai reikia genialio dainininko-kompozitoriaus, kuris jos inkvėpime sutvėrtų didžią ir galingą muziką, kuri išlavintam ir jautriam dailininkui užširdies tvėrtų.

Kaip iš liaudies motyvų galima sutverti inkvėpiančias malonias melodijas, parodė Česlavas Sasnauskas. Užteko tam muzikai pridėti savo tverybos geniją prie mūsų dainos, bematant gimė klasiškumu atsiduodančios melodijos.

Laukiame dailininko genijaus, kuris, sieloje tautos vargais išsirgęs, skausmuose mums tautišką muziką pagimdytų. Įstabi ji būtų! Grakščia daile ji tautos darbus, gyvenimą, vargus išpintų, su Lietuvos grožė lenktiniuotų. Laukiame tautos genijauš.

Purėnas.

Iš "Draugas."

Rytoj ir aš su jais.

Siubavo bangos sujudintos didžios audros ir griovė akmeninius jurės krantus. Nors audra jau buvo nutilus, bet bangos vis dar duko, blaškėsi mesdamos baltų putų gabalus į viršų. Aplinkui tylu, tik kai-kur virš bangų skraidė žuvėdros įieškodamos maisto.

*

*

*

Pas jurę sėdėjo Butrimas. Tėmijo jis į dukstančias jos bangas. Butrimui sėdėti pas jurę nenaujiena — jis nuolat sėdi ir savo visas širdies paslaptis jurės krantams išreiškia. Bet šiandieną kas tai tokio ypatingo. Jurė taip duko, kad, rodos, niekuomet nebe nurims.

Butrimas apimtas gilių minčių. Jurės kaukimas neįstengė jo suraminti. Jis nuolat vis dusavo pakeldamas tamsias akis į augštą. Pagaliaus dideliu susijudinimu, vos girdimu balsu prakalbėjo: "Tėvyne, Aurelija... visi mano širdžiai brangūs atminimai!... Tikras pragaras čia ant žemės žmogui nustojusiam laimės. Kas galėjo manyti, kad likimas atskirs nuo brangios Lietuvos, nuo mylimos Aurelijos, kurią taip tvirtai mylėjau. Ar-gi jau viskas dingo? Ar neišsipildys mano auksinių svajonių sapnai?! Ar-gi niekuomet brangios Tėvynės Lietuvos nematysiu? O, Dieve, kodėl mane taip skaudžiai baudi!

Čia Butrimo balsas nutruko. Didis susijudinimas jo širdį užgavo. Giliai dusavo parėmęs liudną galvą.

Jo mintys skraidė po laisvą ir plačią Lietuvą, vaidentuvėje matė tuos puikius tėvynės vaizdus ir jais gėrėjosi. O, koks tai buvo lengvas ir saldus Butrimo sapnas! — Laimingu jis jautės, nors sapnyje brangią tėviškėlę išvydęs.

Jurė vis duko. Butrimas nieke nejautė.

Vakaras. Sculutė ėmė slėptis už kalnų ir girių: jos skaiščiai blizganti spinduliai maudėsi dukstančios jurės bangoje. Švėnus vėjelis pradėjo pusti ir taršė garbiniuotus Butrimo plaukus. Butrimas pramerkė akis, apsidairė aplink gan linksma šipsant veido. Tą reginį žymiai pagražino tolimos dainos balsas, kurį Butrimas iš karto nelabai aiškiai girdėjo:

"Tegul giria šlamščia, užia tratata, tratata,
O mes trauksim į karužę trata tratata,
Sustiprinsim šiandien dvasią,
O ryt kraują liesim drąsiai tratata (5 kartus).
Jokim — geras laiks..."

Paskutinių dainos žodžius Butrimas aiškiai girdėjo, bet jokių budu negalėjo suprasti, kame čia dalykas. Daina pasigirdo iš naujo:

"Tu, žirgeli juodbėrasis tratata, tratata,
Karėj bičiulis tikrasis! trata tratata,
Kada priešus vads kapoja,
Tu tik nedrebėk kovoje tratata.... (5 kartus)
Eet stipriai stovėk!"

— O, Dieve Gerasis! — pašokęs iš vietos su džiaugsmu Butrimas sušuko. Dabar tik supratau tos dainos reikšmę. Tai Lietuvių Legijonų pulkai, kurie rengiasi eiti tėvynę ginti. Sudiev, jurės krantai! Aš jau daugiau čia neateisiu. Rytoj ir aš su jais kartu tą protėvių dainą dainuosiu!...

S. K. D.

Buenos Aires, Argentina. 13-3-1919.

— Niehai zlončyse Polska i Litva, to bendzie wielke paustvo od moža do moža — sako lenkas, manantis Lietuvą pavergti.

— Tegyvuoja Suvienyta, Laisva ir Neprigulminga Lietuva ir Suv. Laisv. ir Nepr. Lenkija, kad būtų gera lietuviui ir lenkui ir kad pasaulyje ramybė viešpatautų! — sako lietuvis, trokštantis sau ir žmonijai gero.

M. KUTKAUSKAS ir K. VAINORAITE,

L. Vyčių 79-tos kp., Detroit, Mich., nariai. Jis—
Vyčių choro pirmininkas, jiniai—choristė. Abu gabūs
aktorai-mėgėjai.

INDOMUS KERŠTAS.

(Iš Valparaiso lietuvių moksleivių gyvenimo).

Vieną sekmadienio vakarą dvi poros artimiausių draugų įsirengė vakarienę. Susėdus prie užkandžių, kur buvęs, kur nebuvęs užėina vienas neprašytasis. Kad buvo išalkęs (moksleiviai, žinoma, dažnai yra nedavalgę), matyt, per arti ir šis ėmė gretintis prie valgių. Tai pastebėję "keturi", paprasė neprašytąjį prasišalinti. Greitai atsidarė durys, o kai neprašytojo pečiai buvo jau už jų, vėl tandžiai užsitarė.

Atstumtasis už nepasisekimą nusprendė keršinti. Jis pasileido į visus lietuvius moksleivius, visur ir visiems apsakdamas "smagią žinią", kad, va, tas ir

tas moksleivis užmanė padaryti savo draugams smagią valandėlę, surengdamas puikią vakarienę.

Netrukus "keturių" vakarienianujančių kambarys buvo keliomis eilėmis apstotas. Vieni beldė į duris, kiti barškino langus, linksmai juokaudami ir šaukdami, tretį inbėdę visą domą į duris, laukė jų atsidarymo ir pasirodymo skaniais valgiais apdėto stalo.

Kažin kokio likimo butų susilaukęs apstotasis namas, jei per paskiausią atvykusio lupas butų neatėjęs pranešimas apie suklaidinimą.

Pasigirdo sunkūs atdusiai, išmėtinėjimų atbalšiai, o iš rustesnių krutinių išskrido stiprių ir ypatingų išsireiškimų: "e-e, tai rrr... šitaip apgauti!..

Bet apstojusių ratas greit išsklijo, rustų balsai. sujudinę ramų ir tylų vakarą, užgėso; nusiminę keturi vėl atitoko ir linksmai vakarieniavo.

* * *

Augštai išbliškęs mėnulis visa tai matė ir perkreipta burna linksmai šipsojo.

Vienas užviltųjų.

V. STANKUS ir M. VILONISKIUTE,

L. Vyčių 79-tos kuopos, Detroit, Mich., nariai.
Apsivedė kovo 2-ą dieną, 1919m. Darbštus nariai ir
Vyčių choristai.

❖❖ KODEL ESU VYTIS. ❖❖

KODEL ESU VYTIS?

“O, tėviškė! koks mielas kraštas,
Kurio taip netekau umai,
To neišreikš nei vienas raštas,—
Tą pasakys vieni jausmai”....

Pr. Vaičartis

Sunku išreikšti žodžiu bei raštu, kaip mielas yra prigimtas kraštas! Anot dainiaus, tą gali pasakyti vien tik žmogaus jausmai.

Jeigu kas mus paklaustų, kodel žmogų taip traukia meilė prie gimtinio krašto,—prie to krašto, kuriame gyvena mūsų tėvų tėvai, kiekvienas mylintis Tėvynę duotų įvairius atsakymus.

Meilė Tėvynės yra tai prigimtas instinktas, kuris žmogų traukte-traukia prie gimtinio krašto, prie tėvų žemelės. Senovėje mūsų bočiai mylėjo, brangino savo šalį. Jie narsiai gindavo nuo priešų ir gyvastis aukaudavo už laisvę Lietuvos, nes Tėvynė - Lietuva jiems buvo meilesnė ir brangesnė už viską...

Mylėjo mūsų protėviai Lietuvą, mylime ir mes. Malonus ir mums tas kraštas, kur užia Lietuvos girios, kuris Nemunu, Šešupe ir kitomis upėmis išvagotas; ten Dubisos gražios pakalnės, ten sodiečio sodelyje raiboji gegutė linksmi kukuoja; ten prie grintelės gražus lietuvaitės darželis, kuriame žydi įvairios gėlėlės, kurios kiekvieno sielą vilioja; ten užtad linksmi ir ramu gyventi...

Nors visiems yra meili Tėvynė, visi trokštame joje būti, gėrėtis jos gražybėmis, bet ne visiems yra lemta tėviškėje gyventi. Lietuviai, ypač jaunimas, plaukte-plaukė į svetimą šalį. Daugiausia Lietuvos emigrantai plaukdavo į šią šalį. Apleisdami Tėvynę (ypač jaunimas), manė patirti svetur ko tokio naujo; pasimokyti, užsidirbti pinigų ir grįšti į Lietuvą. Nesuklysiu pasakęs, kad gal nei vienas

nemanė užmiršti Tėvynę. Bet, dėja, atvažiavus į šią šalį kai-kurių mintys persimainė. Čia nauji papročiai, naujos gyvenimo sąlygos. Visa tai turi į žmogų intekmės.

Lietuvos jaunimas, tautos brangus žiedas, pasiekęs Kalumbo šalį, nors jau rasdavo čia didelį skaičių mūsų jaunimo, bet su juo bendrai dalyvauti ir mintimis dalytis negalėjo, nes jis buvo išsisklaidęs. Tada jaunimą įvairios priežastys skirstė. Dalis jaunimo praleisdavo brangų laiką “pool roomuose”, smuklėse, kurių sienos drebėdavo nuo girtų balsų. Kita dalis prisidengdavo svetimtaučių ploščiumi, pasekdama jų papročius. Jei vienoje-kitoje kolonijoje ir gyvavo koks lietuvių jaunimo ratelis, tai buvo taip nežymus, kad jaunimo pilnam gyvenimui visai neatsakė. Panašus lietuvių rateliai bei klubai rasdavo prieglaudas smuklių svetainėse. Tokiose vietose nerasi to, kas dora, prakilnu, kas žmogaus jausmus tobulina. Ten jaunimas prisiklausydavo nedailių kalbų išniekinančių tikėjimą. Tad toki reteliai nesuteikdavo jaunimui naudos, nepamokydavo, bet tik ištvirkindavo.

Labai aišku, kad tokiose sąlygose jaunimas negalėjo būti naudingas tautai. Jo sveiką kuną ir sielą pradėdavo kirminai graužti; jis skėsdavo svetimtaučių bangose... Galų-gale rimti tėvynainiai, pamatę tą didelę tautai skriaudą, pradėjo jaunimu rupintis: jį organizuoti, traukti į vieną tvirtą šeimyną, pratinti prie tautos papročių, prie pamylėjimo gimtos lietuviškos kalbos. Pirmiausia šį darbą pajudino a. a. Kun. A. Kaupas ir gerb. M. Norkunas. Kun. A. Kaupas buvo tuomet ‘Draugo’ redaktorium; jis jaunimą žadindavo spauda; gi M. Norkunas darbavosi ir žodžiu ir spauda. Rytinėse Valstijose iš jų pastangų ir užsimezgė jaunimo organizacija.

Tos organizacijos pirmas susi-
žiavimas įvyko balandžio 27-28 dd.,
1913 m. Lawrence, Mass., Tame susi-
važiavime likosi padėtas tvirtas jauni-
mo organizacijai pamatas, o ta organi-
zacija pavadinta *Lietuvos Vyčiais*.

Organizacijos aidas graitai pasie-
kė visų lietuvių kolonijas. Pradėjo jau-
nimas rištis vienybės ryšiu, šviestis, la-
vintis įvairiose srityse.

Kad tautos ateitis būtų aiški, kad
tauta kiltų, kad skleistų kultūrą, tai
reikia, kad jos piliečiai būtų apsišvietę,
linkę prie mokslo, dailės. Lietuvos Vy-
čių organizacija tad ir rupinasi šviesti
Lietuvos piliečius, lavinti bei kreipti
jų dvasią prie dailės, auginti juose pra-
kilnias, ideališkas mintis. Kur tik yra
Vyčių skaitlingesnis burelis, ten yra jų
vakariniai kursai (mokykla), kur auk-
lėjama busimi Lietuvos piliečiai.

Mūsų tautos dailė dar lopšyje ku-
dikui. Bet tas kuklikis turi šviesią ateitį.

Lietuva yra dainininkų šalis. Ji
dainomis turtinga, ir tuo žvilgsniu var-
gu jai gali prilygti kitos tautos. Tokią
nuomonę pasakė tie vyrai, kurie studi-
javo mūsų kalbą. Tautos dailę išvystys
jaunimas. Vyčiai ir yra linkę prie dai-
lės, kame galima parodyti pasauliui
Lietuvos garbingą turta.

Jaunimas, Vyčiai, knygą ir lyrą
skiria sau už draugą. Užtad galime lin-
ksmai žiurėti į šviesią, laimingą tautos
ateitį. Tik jaunimas Tėvynę tegali iš-
vaduoti; tik jis ją gali nauju rubu ap-
vilkti. Tad:

“Jaunystė galinga, darbais stebu-
[klinga,
Augšti idealai sapnais nepražus:
Nebergždžios svajonės, ne viltis
[galinga,
Jie maistas ir rubas Tėvynės gra-
[žus...”

Vėl tautos ateitis remiasi ant tvir-
tai išauklėtos gentkartės. Tėvynė reika-
lauja ne vien tik mokytų žmonių, bet
taip pat ir dorai, tyirtai išauklėtų. Ma-
žai suteiktų žmonijai naudos invalidai,

neatsižvelgiant, kad jie būtų pasiekę
ir augštą mokslą. Vyčiai kreipia domos
ir į fiziškų jėgų lavinimą.

Senovės grekų tauta laikė už svar-
bų dalyką fiziškų jėgų lavinimą.
Olympijos žaismose pergalę laimėju-
sius vadindavo tautos didvyriais. Jiems
suteikdavo garbės vainikus. Mankstin-
damies, atletai išaugina tvirtus mus-
kulus. Iš tokių žmonių susidaro svei-
kos, stiprios šeimynos, iš kurių iškyla
genijai. Tik per kuno lavinimą žmogus
ingija tvirtus raumenis. Kuomet žmo-
gus tvirtas, sveikas, tai jo ir protas yra
sveikesnis. Per kuno lavinimą, senovės
Athėnai užsitarnavo garbingą istorijo-
je lapą. Laiminga bus ir Lietuva, ku-
met iš Vyčių susilauks dvasios ir kuno
milžinų. Atsiras panašus Athėnai ir
Lietuvoje.

Garsi senovėje buvo Lietuva. Lai-
minga ji buvo, kada jos garbę ir teises
gynė meilės perimti sunūs... Neteko
Lietuva savo milžinų — nustojo savo
teisių; paliovė jos vardas, it varpas,
skambėjęs... Lietuvos priešai išbraukė
ją iš žemlapio. Naikino, draskė ją viso-
kais budais... Ir štai:

“Jaunystė, nors amžiai išnyko ga-
[lingi,—
Skriauda viešpatauja ir vargsta
[šalis,
Miškų - ažuolynų balsai paslap-
[tingi,
Te, uždega ainių šventąsias ug-
[nis”.

Neilgai mūsų Tėvynė vargų tvane
gulės, nes jaunimas išbunda; atgimsta
Keistučio ir Vytauto dvasia. Ji apsi-
reiškia pas Lietuvos Vyčius. Vyčiai nu-
šluostys ašaras Tėvynei; jie prašalins
visas skriaudas. Neveltui mūsų poetas
Maironis sako:

“O vienok Lietuva
Juk atbus gi kada:
Neveltui ji tiek iškentėjo!
Kanklių balsą išgirs,
Miegąs kraujas užvirs,

Nes Kryžius gyvatą žadėjo.
Skausmuos spėkos suaugęs,
Atgimimo sulauks:
Jau blaivosi orai aptemę.
Tik į darbą greičiaus!
Tik mylėkim karščiaus!
Tik, vyrai, pajudinkim, žemę!"

Po ilgos vergovės, it po tamsios nakties, pradeda diena švisti! Švinta Lietuvos padangės; teka atgimimo aušra! Tad, jaunime, nors esame svetimoje šalyje, bet pamylėję Lietuvos Vytį, stokime po Lietuvos Vyčių vėliava ir drąsiai sutikime atgimstančią Tėvynę — Lietuvą! Nesigailėkime ištesėti tą, ko ji nuo mūsų reikalau. Vyčių obalsis: Dievas ir Tėvynė! Jie darbavosi, darbuojasi ir darbuosis Lietuvos labui...

Jei domiai tēmysime į tautinį mūsų judėjimą, ta pamatysime, kad ten daugusia dalyvumą ima Vyčiai. Jei atskleisime Tautos Fondo finansų knygas, tai pamatysime, kad Vyčiai yra daugiausia aukavę. Tautos Fondo skyriai daugiausia susideda iš Vyčių. Kitais žodžiais tariant. Vyčiai sudaro žymiausią tautos darbininkų dalį, kurie rupinasi jos reikalais.

Iš augščiaus išreikštų minčių maždaug aišku, kas yra Vyčiai ir kokie jų idealai. Nevieną asmenį, kuris, rasi, visai buvo užmiršęs savo tautos papročius, o gal net ir brangią gimtą kalbą, Vyčiai pritraukė prie tikros Tėvynės meilės.

Buti Vyčiu—Vyte, tai reiškia buti plytele, iš kurių susidaro Tėvynės namas.

Todel ir man miela buti taja plytele — Lietuvos Vyčių organizacijos nariu!

Vincas Rukštalis.

KODEL AŠ LIKAU VYTIS.

Kaip be pertraukos plaukia milžino Nemuno vilnys ir sunyksta pasiekę Atlantiko vandenyną, panašiai traukė

Lietuvos jaunimas į šią laisvą šalį ir lyg tos vilnys išsiblaškydavo į visas puses.

Žiauri dvigalvio aro ranka varė mūsų jaunimą iš Tėvynės ir privertė jieškoti krašto, kur galėtų be priespaudų, be persekiojimų laisvai gyventi.

Pasprudęs iš tironijos nagų ir laisvai gyvendamas, greitai užmiršdavo gimtinę, jos žemę, jos vargus ir vaitojimus. Vieni ištautėdavo ir išnykdavo kitų tautų bangose, kiti paklydę gyvenimo ukuose, nerasdavo kelio, kuris vestų prie tiesos, doros ir vienybės. Tik tai maža dalelė to Tėvynės žiedo—jaunimo—nenuilstančiai kovojo su tamsybių intekmėmis. Bet varginga buvo ta kova, nes neturėta tinkamo vado, kuris galėtų sušaukti išsklijusį jaunimą. Vado reikėjo tvirtų pajėgų.

Taip slinko metai po metų. Tėvynė vis nešė sunkius vergijos pančius, jos išėivija — daugusia jaunimas — vis slankiojo po tamsių rukų debesimis.

Bet štai nusiblaivė dangus ir ėmė nykti rukai. Užtekėjo šviesi-giedri žvaigždutė — atsirado Vyčių organizacija. Užgimė tas milžiniškas vadas, kuris pajėgė sujudinti jaunimo gyvenimo bangose užkietėjusias širdis. Išskleidė jis gražų obalsį, šaukdamas jaunimą kruvon, ragindamas prie dorų ir naudingų darbų, kurie liuosuotų mūsų tautą ir Tėvynę iš sunkių vergijos pančių.

Greitai pasiekė širdis tas prakilnus obalsis. Jaunimas, kurio meilės ir prisirišimo prie gimtinių siulė nebuvo sugadinta, stojo prie darbo — darbo pakeliančio užmirusius jausmus, pakeliančio jaunimą tautinėje dvasioje, doroje ir šviesoje.

Tad kam nemielas ir nebrangus toks veikimas? Kas nenori mylėti to krašto, kur gimė ir augo, kur savo vardą ingavo, kur kalbėti ir pajautas pasakyti išmoko tėvų kalba; kur mūsų bočiai gyveno ir savo krauju daug kartų apgynė tą gimtą žemę nuo pavojų ir svetimų rankų. Kam nerupi išvysti

mielą kraštą laisvu, koku jis buvo Didžiojo Vytauto laikais?

Tad-gi, kam rupi laisva Lietuva, tegul stoja į eiles to jaunimo, kuris Tėvynei šviesų kelią kloja.

P. Česnulis.

Rengkimes iš anksto.

(L. Vyčiams).

Brangus jaunime! Tavo veikimas čia, išėivijoje, paširodė sveikas ir pasekmingas. Tu priruošei-išauklėjai tautai nemažą skaitlių darbininkų.

Bet to dar neužtenka. Tavo ateitis didesnė. Turėsi savo spėkas pavesti Tėvynei Lietuvai.

Ten ligišiol jaunimas buvo suvaržytas, veikti galėjo vien slaptomis. Rusų biurokratai, stengdamiesi sunaikinti mūsų tautos gyvybę, didelę domą kreipė į mūsų jaunimo dvasios apsireikimus, stengdamiesi užgniaužti kiekvieną gyvesnį jos pulsą.

Vyčiai! Prieš jūsų prakilnius darbus galvas lenkia ne vien tie, kurie išmano jūsų naudingą veikimą, bet ir priešai, išitikrinę jūsų tvirtu, nepajudinamu ėjimu prie apreikštų idealų. Diena už dienos daug jūsų dvasioje auklėtų sunų ir dukterų grįš į Tėvynę, kad ten gyventi ir triūsti.

Tad turime iš anksto išdirbti pleonus, kaip organizuoti Lietuvos jaunimą po L. Vyčių obalsiu. Jau šiandien išėivijoje skaitome šimtą kuopų, o narius tukstančiais, bet tenai kuopos skaitysis tukstančiais, o nariai šimtinėmis tukstančių. Nes Vyčių ten laukia kiekviena parapija, kiekvienas sodžius.

Šį klausimą, be abejo, rimtai ir plačiai apsvarstys šių metų Seimas.

Bus valanda, kada Vyčiai suvažiuos seimuoti ant Gedimino kalno Vilniuje. Ten bus delegatai Lietuvos ir Amerikos Vyčių. Trispalyvė tautos vėliava visus jungs mintyse ir darbuose.

Į darbą, jaunime, Lietuvai jėgų reikia!

Išgirdę tavo balsą, kapuose nudžiugs bočiai, kad yra kam pratęsti jų darbą, o gyvieji tėvynainiai ingaus daugiau vilties ir pasirizimo atstatyti amžių slėgtą, naikintą ir svetimų užmąrintą Tėvynę Lietuvą!

V. J. Baišiogalielis.

KAM SEIMO REIKIA.

“Tautinnkai” dabar Seimo šaukimo priežastis šias turi:

1. reikia sujungti fondus, ba “tautininkų” reikalams reikia cash, o jis pas juos išsibaigė;

2. reikia nuversti dabartinius visuomenės autoritetus, kad jų vietą užimtų toki, kurie “tautininkų” dudelėn pustų;

3. reikia suorganizuoti karuomenę; mat, sulyg jų, Seimas tars tegul stojasi—ir stosis; ir t. t. ir t. t. Indomu, kaip nuvyks tas “tautininkų” triksas.

* * *

IŠ LIUTO... ASILAS.

Tu'as ponaitis manė, kad jis labai, labai gražus, ir kad, kur tik jis pasipainioja, visos moteriškos tik į jį veizi ir gėrisi. Už tad jis, norėdamas buti dar gražesniu, tēpliodavo veidą, raitydavo plaukus ir t. t. Kartą pakviestas į kokį ten vakarą, jis išitēpliojo ir, žiūrėdamas į veidrodį, gērėjosi savimi. Ineina tarnas:

— O ką, Jonai! Aš gražus?

— Taip, jūsų sveikata.

— O į ką aš dabar panėšiu?

— Į liutą, jūsų sveikata.

Dar labiau nudžiugo ponaitis. Liuto juk išveizda rimta.

— O kur tu, Jonai, matei liutą?

— Gi ant paveikslo kur Viešpats Jėzus joja į Jeruzolimą.

— Tai asilas, kvailį!

— Mat, mat.. aš nedrįsau iš karto tamstai tiesos pasakyti.

IS CENTRO RAŠTINES.

Kuopoms Pranešimas.

Ligi busimojo Seimo jau laiko ne-
daug tebeliko sumanymams vykdyti.
Laikas artinasi pradėti prie jo rengties.

Lietuvos Vyčių organizacija spar-
čiai auga skaičiumi narių. Joje įvyks-
ta šiokių-tokių permainų. Kad aiškiai
Seimui pranešti apie organizacijos sto-
vį, veikimą, narių skaičių ir t. t.—Cen-
tro Valdybai butų persunku, nes kuopo-
se įvyksta daug permainų. Tame mel-
džiame kuopų pagelbos. Kiekviena kuo-
pa privalėtų Centro raštininkui pri-
siųsti maž-daug panašų raportą:

(a) kiek vakarų, prakalbų, bei
paskaitų turėjote surengę; (b) kiek na-
rių prie kuopos prisirašė; (c) kiek iš-
sibraukė; (d) kiek kuopa turi mokslei-
vių, lankančių mokyklas; (e) kiek iš
viso narių turi (reiktų pažymėti sus-
penduoti nariai).

Raportą galėtų atlikti kuopos val-
dyba arba kad kuopos išrinktų tam tik-
rą komisijas. Prašyčiau raportus pas-
kubėti prisiųsti. Gavus anksčiau, bus
geriau iš anksto susitvarkyti, o jei kuo-
poje po raportu prisiuntimo narių skai-
čius bei veikimas pasidaugins, tai bus
priskaityta

Atskirai kuopoms raportų į Sei-
mą siųsti nepatariu, nes Seimui daug
laiko imtų jų išklaudyti. Centru pri-
siuntus viską, draug visų susitvarkys
ir trumpai, aiškiai bus išduota. Kuo-
pos, kurios nepraneš apie savo veikimą,
bus Seime paskelbtos.

Dar primenu neatsilyginusioms
kuopoms ir toms, kurios yra skolingos
centro lėšas, kad atsilygintų.

Taip-gi kaip - kurios kuopos turi
surinkusios aukų spaustuvės įsteigi-
mui ir laikosi *savo išde*. Tokis kuopų
paprūtys labai nepraktiškas. Juk tai
labai trukdosi pradėti darbas. Atmin-

kime, spaustuvės neturėsime, kol cen-
tre pinigų nebus. Kad kuopos ir tūk-
tančius spaustuvės reikalams savo iš-
duose laikys, tai spaustuvės vis netu-
rėsime. Centras neįstengs, kol pinigų
ant rankų neturės. Visų kuopų aukoms
suplautos, pasidarys reikalaujama su-
ma. Ir tada spaustuve turėsime. *Tad,
gerb. kuopos ir nariai, paskubėkime at-
likti tą darbą, apie kurį taip senai pra-
dėjome ir daug esame kalbėję.*

Vincas Rukštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

NAUJI NARIAI, PRISIRAŠIUSIEJI PRIE LIETUVOS VYČIŲ ORGANIZACIJOS IR UŽREGISTRUOTI PO LIET. VYČIŲ ŠEŠTOJO (6) SEIMO.

(Tąsa iš 14-15-3 (55-56-60 numerių).

Prie Centro:

8 (198) Stasys K. Drotvinas (iš Buenos Aires,
Argentina, Pietų Amerikos), 9 (199) Margareta Žu-
kauskaitė, Amsterdam, N. Y.;

Prie 2-tros kuopos, Lewiston, Me.:

1 (200) Ignas Rugšėnas, 2 (201) Uršulė Uka-
naitė, 3 (202) Juozas Vaznis;

Prie 6-tos kuopos, Hartford, Conn.:

5 (203) Monika Bakiutė, 6 (204) Juozas Kaz-
lauskas, 7 (205) J. Petkiutė, 8 (206) Justinas F.
Plikunas, 9 (207) Andrius Simons, 10 (208) Anta-
nina Valasavičiūtė, 11 (209) Kun. Antanas Vaškėlis,
12 (210) Rokas Valangis, 13 (211) Juozas Zalins-
kas (Visi prisirašė sausio mėnesyje 1919m.);

Prie 3-čios kp. Philadelphia, Pa.:

10 (212) Martinas Raila;

Prie 7-tos kuopos, Waterbury, Conn.:

7 (213) Elena Čeponiūtė, 8 (214) Jonas Čegis,
9 (215) Elena Dvyleckitė, 10 (216) Ignas Dvylec-
kis, 11 (217) Teofilė Dereškevičiūtė, 12 (218) Kazys

Ivanauskas, 13 (219) Veronika Jukšaitė, 14 (220) Julė Lepnickaitė, 15 (221) Kastantas Lediga, 16 (222) Juozas Marčiukaitis, 17 (223) Juzė Počiūtė, 18 (224) Jonas Šluoksnaitis, 19 (225) Elena Ulinskaitė, 20 (226) Motiejus Vilkišius;

Prie 9tos kuopos, N. S. Pittsburgh, Pa.:

1 (227) Mykolas Dajoras;

Prie 10-tos kuopos, Athol, Mass.:

10 (228) Antanina Klingaitė;

Prie 13tos kuopos, Chicago, Ill.:

14 (229) Jeronimas Poška.:

Prie 17-tos kuopos, So. Boston, Mass.:

5 (230) Matas Zubavičius;

Prie 20tos kuopos, Nashua, N. H.:

2 (231) Jonas Tubinis, 3 (232) Nikodemus Purvinis;

Prie 29-tos kuopos, Newark, N. J.:

12 (233) Paulina Pečkoniūtė;

Prie 31-mos kuopos, Binghamton, N. Y.:

12 (234) Marijona Lukošūnaitė;

Prie 35-tos kuopos, West Pullman, Ill.

1 (235) Ona Maskauskaitė;

Prie 41-mos kuopos Brooklyn, N. Y.:

1 (236) Kazys Kundrotas, 2 (237) Marijona Rainiūtė, 3 (238) Juzė Rainiūtė, 4 (239) Marijona Linkevičiūtė, 5 (240) Povilas Miliauskas, 6 (241) Marijona Okiūtė, 7 (242) Uršulė Overzaitė, 8 (243) Marijona Overzaitė, 9 (243) Anelė Šimutienė, 10 (244) Jonas Steponaitis, 11 (245) Teodora Tulaba, 12 (246) Marijona Tupčauskiūtė, 13 (247) Pranas Vanys;

Prie 47-tos kuopos, Waukegan, Ill.:

1 (248) G. Bukaučiūtė;

Prie 9-tos kuopos, Brooklyn, N. Y.:

1 (249) Juozas Aleksionas, 2 (250) Andrius Deltuvas, 3 (251) Marijona Juozapavičiūtė, 4 (252) Bronė Vensevičiūtė;

Prie 60tos kuopos, Kewanee, Ill.:

1 (253) Ona Gaižiauskiūtė, 2 (254) Ona Juškaskiūtė, 3 (255) Bronė Norkutė, 4 (256) Anelė Sivickutė, 5 (257) Petras Sodeikis;

Prie 61-mos kuopos, Paterson, N. J.:
5 (258) Elena Mikolas,

Prie 62-ros kuopos, W. S. Pittsburgh, Pa.:

1 (259) Juozas Griškis;

Prie 68-tos kuopos, Wanamie, Pa.:

1 (260) Vincas Narkevičius;

Prie 79-tos kuopos, Detroit, Mich.:

9 (261) Adelė Perminiūtė, 10 (262) Marytė Perminiūtė, 11 (263) Stanislovas Paukštis;

Prie 8-tos kuopos, St. Louis, Mo.:

2 (264) B. Šimokaitis, 3 (265) Juzė Smilienė;

Prie 82-tos kuopos, Gary, Ind.:

3 (266) Jonas Bledis, 4 (267) Jonas Kaminskas, 5 (268) Tadeušas Mažrimas, 6 (269) Pranas Širvinskas, 7 (270) Ona Žvingiliūtė;

Prie 89-tos kuopos, Pittsburgh, Pa.:

1 (271) Jieva Jankienė, 2 (272) Jonas P. Jankus, 3 (273) Jonas Janulis, 4 (274) B. Bernatonis, 5 (275) Anastazija T. Puida, 6 (276) Marijona E. Puida, 7 (277) J. Zalagenas;

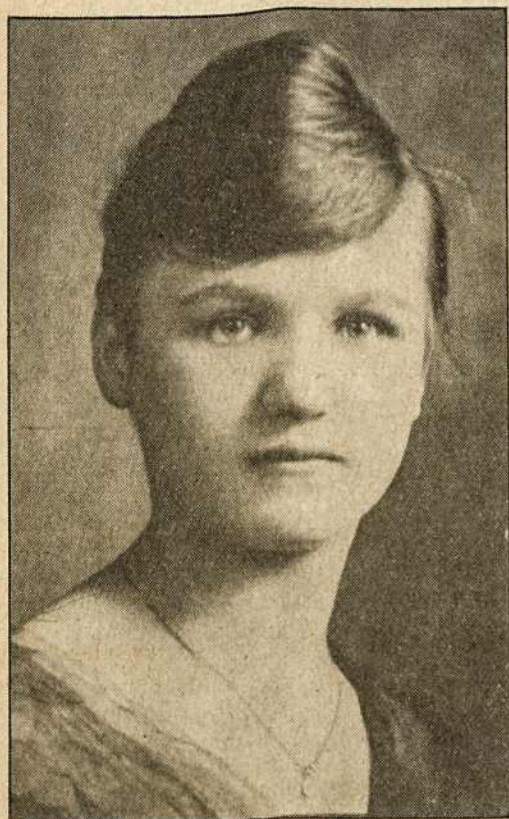
Naujos Kuopos.

38-ta, Kenosha, Wisc.:

1 (278) Salemonas Gadeikis, 2 (229) Kazys Mikėnas, 3 (280) Rapolas Baliauskas, 4 (281) Petras Dešrys, 5 (282) Stasys Šapelis, 6 (283) Povilas Gintotas, 7 (284) Jonas Trakšelis, 8 (285) Ona Šimuliniūtė, 9 (286) Povilas Beišys, 10 (287) Vaičiuniūtė, 11 (288) Elzbieta Vaičiuniūtė, 12 (289) Marijona Namukšaitė, 13 (290) Marijona Gaušaitė, 14 (291) F. Raliūtė, 15 (292) Antanas Puras, 16 (293) Ona Švelniūtė, 17 (294) Povilas Kulišis, 18 (295) Petras Tunkevičius, 19 (296) Elzbieta Pilutis, 20 (297) Petronėlė Savickaitė, 21 (298) Kazys Brokus, 22 (299) Kazys Vaičeliūnas, 23 (300) Antanas Lauraitis, 24 (301) Matas Kerunas, 25 (302) Leonardas Pocius, 26 (303) Kazys Virbickas, 27 (304) Povilas Juis, 28 (305) Antanas Lemėšius, 29 (306) Stanislovas Ralys, 30 (307) Kazys Baliauskis, 31 (308) Petras Fabijonaitis, 32 (309) Vincentas Ališauskas, 33 (310) Ona Drukteniūtė;

40-ta kuopa, East St. Louis, Ill., susiorganizavo iš sekančių narių:

1 (311) Kun. S. E. Kalasinskas, 2 (312) Juozas Blažys, 3 (313) Kaz. Dvareckis, 4 (314) Jonas

VYTĖ ONA BUŽIUTĖ,

L. Vyčių 33-čios. kuopos Montreal, Canada, raštininkė, uoli vietinė veikėja.

Paškus, 5 (315) Andrius Sintautas, 6 (316) Stan-
Klimas, 7 (317) Vl. Žubačia, 8 (318) Dom. Dov-
linskaitė, 9 (319) Mar. Baltružytė, 10 (320) Zof.
Petravičiūtė, 11 (321) Juoz. Vaištaras, 12 (322)
Jad. Bačkienė, 13 (323) Mik. Gražys, 14 (324) P.
Rupeika, 15 (325) Mar. Raukiūtė, 16 (326) Bal.
Dudoravičia, 17 (327) Petr. Malinauskiūtė, 18 (328)
Ver. Baltrušaitė, 19 (329) Ona Lukošytė, 20 (330)
Agnieška Kreiviūtė, 21 (331) Jon. Mikalavičia, 22
(332) Pr. Jocis, 23 (333) Ona Ašmoniūtė, 24 (334)
Vikt. Kinderaitė, 25 (335) Kaz. Šimauskis, 26 (336)
Jonas Kleinauskis, 27 (337) M. Balandis, 28 (338)
Kaz. Kerdokas, 29 (339) Myk. Gailiunas, 30 (340)
St. Jačionis, 31 (341) Jon. Dvareckis, 32 (342)
Ag. Vilkaitė, 33 (343) J. Pečiūtė, 34 (344) Ona
Grybauskaitė, 35 (345) Vinc. Mikuckis, 36 (346)
Mar. Pamėditaitė, 37 (347) Pr. Kinderaitė, 38 (348)
Juoz. Gedvilas, 39 (349) Ona Vilkutė, 40 (350)
Sim. Ivanauskas, 41 (351) Pet. Vaičiulis, 42 (352)
Vinc. Vaičiulis, 43 (353) Ant. Lukošius, 44 (354)
L. Dowlinskis, 45 (355) Pr. Gaurilevičia, 46 (356)

Ad.Kinis, 47 (357) Mik. Norgailiūtė, 48 (358) Pr.
Mockaičiūtė, 49 (359) Eleon. Norkaitė, 50 (360)
Izid. Krinutis, 51 (361) Kaz. Bagdonas, 52 (362)
Juoz. Mikėnas, 53 (363) Ona Stankiūtė, 54 (364)
Mar. Stankiūtė, 55 (365) Ant. Ašmonas, 56 (366)
Ona Binkevičiūtė, 57 (367) Jonas Vaičiulis, 58 (368)
P. Lukošius, 59 (369) Juozas Mockaitis;

46-ta kuopa, Vandergrift, Pa.:

1 (370) Juozas Andriukaitis, 2 (371) Izidorius
Butkus, 3 (372) K. Blažaitienė, 4 (373) Pranė Dam-
brauskiūtė, 5 (374) Petronė Duckienė, 6 (375) Jur-
gis Grinkus, 7 (376) Ona Grigalaitienė, 8 (377) Juo-
zas Jurgelaitis, 9 (378) Kastancija Kazanaitė, 10
(379) Stefanija Kreiniūtė, 11 (380) Kastancija Ka-
minskienė, 12 (381) Ona Karauskienė, 13 (382)
Petras Ragauskas, 14 (383) Jedvyga Ruliūtė, 15
(384) Ona Andriukaitienė, 16 (385) K. Šidlauskas,
17 (386) J.K. Stankus, 18 (387) Berta Zuliumskiu-
tė, 19 (388) Mare Jakulis.

55-ta kuopa, Indiana Harbor, Ind.:

1 (389) Adolfas Matulevičius, 2 (390) Petras
Milius, 3 (391) Elena Matulevičiūtė, 4 (392) Jonas
Cuscis, 5 (393) Bronius Misevičius, 6 (394) Juozas
Esminskis, 7 (393) Liudvikas Kasparavičius, 8 (396)
Baltramiejus Juodis, 9 (397) Pranas Paulauskas, 10
(398) Vladas Vinckevičius, 11 (399) Pranas Mu-
šinskas, 12 (400) Leonas Plečkauskas, 13 (401) Ig-
nas Tamašauskas, 14 (402) Bronė Esminskienė,
15 (403) Povilas Bugždas, 16 (404) Kaz. Vaišnora,
17 (405) Bronė Ulinskienė, 18 (406) Bron. Mauru-
šiuokė, 18 (407) Jonas Vengraitis, 20 (408) Monika
Danusienė, 21 (409) Ona Simoniukė, 22 (410) Vik-
torija Petrauskaitė, 23 (411) Barbora Budvidaitė,

Bus daugiau.

Pastaba: Lietuvos Vyčių 38-ta (Kenosha, Wis.)
kuopa gyvavo seniau, bet pastaraisiais laikais ji buvo
iširus ir nustojusi gyvuoti. Ją iš naujo atgaivino bei
suorganizavo gerb. vytis S. Gadeikis.

Skaitlingą Liet. Vyčių 40-tą kuopą East St.
Louis, Ill., suorganizavo gerb. Klebonas Kun. S. E.
Kalauskas ir vargonininkas Juozas Blažys. Po su-
organizavimo bėgyje poros savičių susilaukė virš
penkiasdešimtis narių.

46-tą kuopą, Vandergrift, Pa., suorganizavo
gerb. P. Ragauskas ir J. Stankus. P. Ragauskas yra
pirmininku.

55-tos kuopos, Indiana Harbor, Ind., atgaiviniame pasidarbavo A.A. Kun. P. Ruis ir vargoninkas A. Šlapelis iš Gary, Ind. Taipgi vietinis vargoninkas P. Milius.

Tariame nuoširdų ačių visiems, kurie prisidėjo prie suorganizavimo naujų kuopų. Taipgi linkime naujoms kuopoms laimingiausių pasisėkimų!

Vincas Rukštalis,

Liet. Vyčių Centro Rašt.

“PANSKAI.”

— Ak, ty ragana, čemu nepačiš svoja svinia, twui meičiukas mojej bulby juž dva kopca wyki-birzdał.

VYTĖ PET. LITMANIUTĖ,

L. Vyčių 80-tos kp., St. Louis, Mo., narė, gabi aktorė ir dainininkė. Darbšti lietuvaitė.

Aukos įrengimui Vyčių spaustuves.

Liet. Vyčių 35 kp. West. Pullman, Ill.:

Iš izdo	\$15.00
Kun. J. Paškauskas	\$10.00
J. Sorokas	\$5.00
M. Zromkowski	\$2.00
Pr. Švažas	\$1.50
Po \$1.00: J. Balsis, J. Kilas, S. Aukštuolis, K. Paldauskas, D. Druskis, S. Raudonis;	
O. Karandzevičutė	50c.
Viso	\$40.00.

J. Soorokas,

L. Vyčių 35 kp. pirm.

Detroit, Mich.

Gegužės 2 d., 1919 m.

L. Vyčių Centro Izdin.

Vytis P. Baltutis

CHICAGO, ILL.

GERBIAMASAI:—

Šita prisiūsta \$105.00 suma yra auka L. Vyčių 79-tos kuopos L. Vyčių spaustuves labui.

Aukavusieji asmenys:

Po 6.00: P. Gustaitis, P. Perminienė ir S. Cibulskis;

Po \$5.00: Kun. F. Kemėšis (pirmau tam tikslui yra aukavęs \$50.00), A. Aleksis ir D. Guštaitė;

J. Varaneckis

Po \$3.00: M. Adomaitis, M. Varanauskas ir K. Abišala;

Po \$2.00: J. Balčiūnas, J. Taukus, A. Petkus, A. Varaneckas, S. Stepulionis, E. Vainoraitė, S. Jagminienė, A. Sidaravičius;

Po \$1.00: J. Niaura, K. Grigas, K. Gervilis, P. Šarkauskas, T. Volkas, S. Juodvalkis, F. Šileikis, J. Mikaliu-

nas, A. Abišala, A. Stankus, J. Stankus, K. Kutkauskienė, M. Kutkauskas, J. Begauskis, K. Krištopaitis, S. Šlikiutė, P. Šileikis ir V. Stankus;

Iš izdo paskiriame \$26.00,

Viso \$105.00

Vardan visos 79-tos kp. linkiu geriausių pasekmių!

Su pagarba,

D. GUSTAITĖ,
79-tos kp. pirmin.

L. Vyčių 16-tos kuopos, Chicago, Ill., aukos spaustuvei:

Kun. J. Svirskas \$25.00

Kun. M. Krušas 10.00

Po \$5.00: A. Nausėdienė, V. Rutkauskas, J. Baubkus;

J. Račilėnas \$2.00

Po \$1.00: J. Jokubonis, M. Balandienė, S. Mišeika, A. Budreckis, F. Maciejauskaitė, X, Y. (čia dviejų asmenų vardų nėra, pamesta).

Viso \$59.00

E. JOVAIŠAITĖ,
L. V. 16-tos kp. raštin.

“Vyčio” 3-čiame numeryje tilpo nepilna atskaita aukų, surinktų L. Vyčių 92-ros kuopos, Niagara, Falls, įrengtose prakalbose kovo 21 d. š. m. Vėliau iš kuopos valdybos gauta pilna atskaita. Ją čia išnaujo perspauzdiname.

Aukavo:

Kun. kleb. L. Vaičiėkauskas \$13;

B. Samoris \$8.00;

Po \$5.00: V. Ulickas, J. Žuklis;

Po \$1.00: J. Noreika, M. Jančut-Stančius, T. Laucaitė;

Smulkiųjų \$5.00;

Viso \$40.00.

MATAS ZUJUS,

“V.” red.

HIMNAS.

Ar mes keliamės, ar mingam,
Mums ant lupų — Lietuva. —
Meilės Lietuvai nestingam,
Kad tik butų ji gyva.

Kaip nebus? Ji turi būti
Dalimi žmonių širdies.
Tol negali ji pražuti,
Kol žmonijai saulė švies.

Lietuva — gera motutė:
Lygus jai vaikai visi,
Smerkia kožną suirutę,
Liepia, kad mylėtusi.

Įsistvėrę meilės rato
Negailėsime jai galvos.
Ir kaimynai tegu mato,
Kad verti mes Lietuvos!

M GRIGONIS.

30-III-1917.

VYTĖ M. LEBESKIUTĖ,

L. Vyčių 6-tos kp., Hartford, Conn., narė. Yra pasižymėjusi pavyzdingu veikimu tarpe lietuvių, kaip tai lošime, dainavime; dabar yra L. V. 6-tos kp. nutarimų raštininkė.

KAS JAUNIMO VEIKIAMA.

CHICAGO, ILL.

Iš L. Vyčių Chicagos Apskr. Susirinkimo.

Vėliausias L. Vyčių Ch. Aps. susirinkimas buvo gegužės 11 dieną, Visų Šventų par. svet., Rose-land, Ill.

Iš svarbiausių nutarimų yra šie:

Galutinai sutvarkyta pikniko įrengimo reikalai. Piknikas bus birželio 8-tą dieną. Į veikiančiąją komisiją išrinkta penki asmenys: Ig. Sakalauskas, V. Balanda, J. Puodžiūnas, S. Šimulis ir P. Moreika. Reikale, komisija pasikvies pageibon daugiau darbininkų. Kadangi Apskričio reikalai platus ir jie vis plačiau šakojasi, bus dedamos pastangos, kad šis piknikas gerai pasisektų ir duotų pelno. Inžanga nustatyta 25c. Ruošiamas įvairus ir indomus programos. Dalyvaus L. Vyčių Chicagos Apskričio ir visi Chicagos Vyčių chorai.

Lietuvių karuomenės reikalai ir šiame susirinkime buvo platokai apkalbami. Iš kuopų atstovų pranešimų, paaiškėjo, kad karuomenei pritarimas visur didelis. Visų laukiama vien oficialio valdžios leidimo karuomenę organizuoti. Išnešta pageidavimas ir toliau budinti jaunimo dvasią, kulti upą ir ruošti karuomenei dirvą.

Svarstyta apie liberalų šaukiamąjį Seimą. Kadangi liberalai tą Seimą šaukia vedami blogų norų, klaidiną bei erzina visuomeną tuo momentu, kada tauta ir tėvynė reikalauja didžiausio pasišventimo darbe, prieš tokias liberalų pastangas išnešta sekamas protestas:

“L. Vyčių Chicagos Apskričio susirinkimas gegužės 11 dieną Visų Šventų par. svet., skaičiuje 51. delegatų, atstovaujančių 10 kuopų su virš 100 narių, svarstė apie liberalų šaukiamąjį Seimą birželio 8, 9 ir 10 dienomis,

ir:

a. atsižvelgiant, kad liberalai tą Seimą šaukia nesutarę su katalikų visuomenės atstovais—su Am. Lietuvių Taryba;

b. Atsižvelgiant į tai, kad liberalai tą Seimą šaukia vedami savo partijos, o ne tautos labo,—

todel L. V. Ch. Apskr. susirinkimas protestuoja prieš tas liberalų pastangas, trukdančias dabartinį visuomenės darbą, erzinančias bei klaidinančias visuomenę”.

Rezoliucija buvo priimta vienbalsiai.

Chicagos Vyčiai kasmet rengia tradicinį išvažiavimą. Jį rengia didelėje amerikonų šventėje—liepos 4 dieną. Kadangi šiemet tas išvažiavimas išeina 5-tas iš eilės, tad turi prasmę jubilėjinio. Todel nutarta jį padaryti ytin gražiu ir pažymėtinu. Tradicinio išvažiavimo įrengimui išrinkta trijų asmenų veikiančioji komisija: M. Zujus, J. Vilimas ir P. Varakus. Kuopos iš anksto turėtų pradėti ruoštis.

Nutarta sudaryti Apskričio Veikiančiąją Komisiją, kurion ineis veikiančioji Apskr. valdyba (pirmininkas, raštininkas ir išdėininkas) ir iš visų kuopų po vieną išrinktąjį atstovą. Ši Apskr. Veikiančioji Komisija darys dažnus susirinkimus, kels įvairius sumanymus, svartys iškeltus ir apdirbusi juos neš į Apskričio susirinkimus, kad ten juos galutinai užbaigti. Dabar visi klausimai keliami apskričio susirinkimuose, dažnai kai-kurie ilgai svarstomi ir palieka neužbaigti arba per neišsiaiškinimą atmetami, o po kiek laiko vėl keliami. Kuopoms reikia kogeričiausia išrinkti po atstovą su ingaliojimais ineiti į apskričio Veikiančiąją Komisiją. Kogeričiau ta V. Komisija bus sudaryta, to ankščiau prasidės rimtesnis ir pasekmisgesnis darbas.

Basebollininkų ratelių organizavimui išreikšta pritarimas. Šiame susirinkime ir Vytės pakėlė balsą sudaryti “tennis game” ratelius. Viena delegačių net nusistebėjimą išreiškė, kodel moteriškoji lytis tuo žvilgsniu ignoruojama. “Mes, kaip ir vyrai, galime, norime ir mums reikia mankštinties”. Iš tiesų, tiesą pasakė. Smagu, kad jaunimas vis daugiau domos į kuno mankštintimąšį aktreipia. Nesenai kitaip žurėta. Bet ši srytis labai svarbi. Tai jaunimo ir tautos sveikata. Tad arčiau prie jos!

Iškelta klausimas sujungti L. V. Chicagos Apskričio Chorą su Apskričio Centru. Ligšiol Choras buvo autonominė Apskričio dalis su savo konstitucija, valdyba ir suvarankiu dalykų vedimu. Sujungus Apskričio Chorą su Apskričiu, atsirastų daugiau jam domos ir paramos, ko jis ligšiol nevisuomet susilaukia. Galutinai šį klausimą išrišti pavesta Apskričio Veikiančiajai Komisijai.

Nutarta Chicagos Vyčių vardu nusiųsti Lietuvos Valdžiai pasveikinimą su išreiškimu ištikimybės bei sutarimo jausmo Jos pastangose atstatyti Suvienytą Laisvą-Nepriugūmingą Lietuvą!

Atminimui Motinų Dienos ir išreiškimui motinoms pagarbos sukalbėta iškilminga malda, po malda dainuota Vyčių ir Tautos himnai.

Delegatų šiame susirinkime buvo per 50. Daug jaunos dvasios ir upo buvo.

Delegatas.

CLEVELAND, OHIO.

Iš Vyčių veikimo.

L. Vyčių 25-ta kuopa pastaraisiais laikais turėjo gražių pramogų, kurios pasiliko atmintyje. O kas gražiausia, kad iškilingai paminėjo Vyčių Dieną— balandžio 24-je.

Programas buvo toks: kalba kun. Janušo— "Vanago" red. iš Akron, Ohio. Plačiai buvo nušviesta L. Vyčių organizacijos svarba ir įsigijimas nuosavos spaustuvės; piano solo išpildė kun. V. Vilkutaitis; V. A. Greičius skaitė paskaitą; kalba kun. V. Vilkutaičio apie jaunimo organizavimą ir augštąsias mokyklas.

Užbaigoje visa publika dainavo "Lietuva tėvynė mūsų". Apsilankę išsinešė gerus įspūdžius.

Gegužės 7 d. įvyko Vyčių susirinkimas. Liko nutarta gegužės 25 d. įrengti vakarą Šv. Jurgio par. naudai. Prisirašė keleta naujų narių. Kupca kas-kart žymiai kyla. Turi gerų rėmėjų.

Vytis A. Žaliaduonis apsigyveno Akron'e, kur žada susiorganizuoti Vyčių kuopa. Valic. akroniečiai.

MATAS.

ST. LOUIS, MO.

Sujudus L. Vyčių organizacijai rengti savą spaustuvę, kaip kitos kuopos darbuojasi aukų rinkime, neatsilieka nei mūsų 80-ta kp. Sudarė komisija, kuri susideda iš 4 narių, jie yra: A. Živaitis, P. Litmoniuotė, J. Stelmokaitė, J. Ližaitė. Aukus jau rinko A. Živaitis ir J. Stelmokaitė. Atsilankyta tik pas kelis narius ir jų prietelius-draugus ir jau surinkta \$10 dol. Aukos bus renkamos ir toliau, bus neaplenkti visi nariai ir jų draugai ir prieteliai. Aukavusių vardai bus paskelbti organe vėliau, kaip viskas bus atlikta.

Susirinkime Geg. 5 d. tartasi organizuoti jaunų Vyčių skyrių, taip pat į rudenį bus statyta gražus veikalas scenon—"Bolševikai".

Kuopos Kor.

ROSELAND, ILL.,

Mūsų, Roselando, jaunimas veikia nemažai ir pasitikima, kad ateityje parodys nemaža savo darbo, ypač tautos reikaluose. Į Kalėdinį Tautos Fondą su aukavo suvirš \$800.00, taipgi ir kitiems labdarinigiems darbams duoda aukas ir neša triušą.

Apvaikščiota Vyčių Diena 24-tą balandžio. Susirinko nemažai jaunimo, kur visi smagiai praleido laiką. Buvo surengta vakarienė, buvo žaislų ir kitokių įvairumų. Visgi mūsų jaunuomenė neužmiršta ir savo reikalų, o ypač visų-svarbiausių, kaip tai, Liet. Vyčių nuosavos spaustuvės. Komisija, kuri yra išrinkta rinkti aukas, nemažai darbuojasi. Radus progos, ragina visus prisidėti nors ir mažomis aukomis, pagal išgalių. Bet yra papeiktina, kad iš jaunimo atsiranda toks asmuo, kuris neprijaučia tam tikslui, dar ir kitus atkalbinėja. Iš mūsų tarpo neturėtų būti tokių kliučių!

Čia paminėsiu, kurie asmenys aukavo kad ir mažą auką. Iš Liet. Vyčių 8-tos kp. išdo — \$5.00, J. Paulauskas — \$3.00, V. Nickus — \$1.00, T. Karauskas — \$1.25, Alf. F. Stankus — 53, J. C. Astrauskas — 27, J. Puodžiūnas — 25, S. Piktūžis — 25, J. Karečka — 50, J. Pivoriūnas — 20, J. Pavilionis — 20, J. Janušauskas — 15, T. Brazas — 10, J. Zabieła — 10, K. Pažarskis — 05, viso \$12.85.

Ateityje tikimės bus ir daugiaus aukų.

Mūsų vietinė kuopa auga skaičiumi. Šįmet jau prisirašė apie šeši nauji nariai, tikimės, ateityje gal ir daugiaus prisirašys.

Lai gyvuoja Vyčių jaunuomenė ir laisva Tėvynė Lietuva!

Lazdynėlis.

PHILADELPHIA, PA.,

Balandžio 27 dieną 3-čia kuopa surengė vakarą. Statė "Valkatą". Veikalas išėjo gerai. Aktoriai buvo pukiai išsilavinę. Lošėjais buvo J. Rimgaila, J. Briedžiūtė, V. Urboniūtė, M. Veličkaitė, P. Valčius ir vienas, kurio vardo nesužinota.

Buvo dainų ir kitokių pamarginimų.

Tą vakarą pardavinėta katalikų spauda ir užrašinėta Pergalės Paskolos bondsai. Publikos buvo neperdaug, nes tuo pačiu laiku buvo didelis mass-mitingas kas link parodos.

Visgi vakaras Vyčiams duos šiek-tiek ir pelno.

Korespondentė.

‘ΤΗ ‘ΟΡΘΟΙΗΘ

“KORNEVILIO VARPAL.”

Pirmą kartą šis veikalas Chicagoje lietuvių scenoje. Statė jį Chicagos Lietuvos Vyčių Apskričio choras balandžio 27 d., š.m. Nušisekė gerai, kaip gal ir patys nesitikėjo. Gali šiuom didžiulis choras, kad pirmas su gražiausiu pavasario žiedu atėjo inpinti jį Lietuvos garbės vainiką.

Lošėjus, solistus reiktų vieną kitą apsklembti atskirais ruožais. Bet kritikuoti yra nemaža užduotis. Meluosi — nepatiksi, teisybę sakysi — ir netiksi. Pavyzdin, išgirk aktorius, o jei jie nebus verti pagyrimo, žiūrėtojai svečiai kritiką palaikys užu “žioplą Motiejų;” aštrius paspausk — išizeis patys lošėjai. Atmenu, dar neperseniai, vieno lietuviško Chicagos choro patėmėta trukumai, užtai dar ir po šiai dienai tuli iš jo narių šaltomis akimis tebesekioja.

Bet kaip ten nebutų, mėginsiu pažymėti taip, kaip scenos etiška taisyklė reikalauja.

Poni O. Pocienė ir J. Balsis buvo viso lošimo verpetas.

Poni O. Pocienė lošė Sarpolietės rolėje. Kaip plačiai išsilavinusiai soprano balso solistei ir suprantančiai dramą, jai viskas ėjo liuosai, nors vietomis trukdė pamiršimas rolės, bet vikriai tą sugebėjo sulyginti. Butų pageidautina, kad poni Pocienė mėgintų tverti savitą typą. Tiek turint gabumų—neapsiriktų.

J. Balsis—“de Kornevilio” rolėje. Jis nemenkas dainininkas, o kaip lošėjas visur gyvas. Atsižymėjo dainuodamas valsą, kuris publikai labai patiko ir buvo iššauktas pakartoti. J. Balsis kurią dieną užšvis typišku scenos žiburiu.

A. Šlapelis — “Gasparo ukininko rolėje. Turtingas, žemas basas tiko vaidinti senyvą typą. Gerai ir lošė, kol mintyje gyveno seno šykšto ukininko kailyje, bet kaip pamiršęs išsitiesdavo, tada žymiai išlisdavo iš lošimo armonijos. Tas pats ir su kalbos tono mainymu ir nerupestingu rolės prisiruošimu.

Panelė D. Šulckaitė — “Žermės” grafitės rolėje. Jos didžiausi trukumai—tai nedrąsa. Scenoje nedrąsumas kerpa ir gana galingus dvasios sparnus. Mergaitės, nepratusios lošime, dažnai nesijaučia liuosai romantiškose rolėse. Jai kaip-tik ir prisiėjo tą rolę vaidinti.

Just. Kudirka lošė “jauną žvejį.” Tikrai iš jo puikus dainininkas. Retai kur pasitaiko girdėti tokiuo švelniu balsu vyrus dainuojant; Bet kaip lošėjas—silpnokas. Vertėtų tuos trukumus pergalėti—mokinantis dramos, kad sulyginus scenos tragiškumo iš-

raišką su balso grože, tada turėtume operai artistą.

Smulkesnėse rolėse vaidino šie asmenys: K. Mikalauskas, Janušauskas, Vyčas, Gaubys; panelės F. Puzaraitė, F. Butneraitė, M. Jocaitė ir V. Valteraitė. Visiems, kaip vyrams taip ir panelėms stokavo rolių mokėjimo, bet šiaip visi buvo tinkančiais typais savo vietose.

Taigi antrą kartą statant “Kornevilio Varpus” turėtų visi pasirupinti išmukti roles, tai, be abejonės, išeitų žavinčiai; geriaus, kaip šį kartą.

Kaip solistai taip ir visas choras dainavo nustebinančiai gražiai. Ypač klausantis toliaus nuo scenos, kur orkestra pasiduoda galingai choro bangai.

Dainuoti mokė ir vedė “Beethoveno Konservatorijos” derektorius p. A. Pocius. Užtai pirmasis ir didžiausias pagarbos žodis ir padėka turėtų buti jam atiduota—už indėtą sielą minėtos operos perstatyme.

Lošimo mokė Justinas Balsis. Čia jo ir-gi didelė rolė atlikta.

* * *

Kaipir pastaba visiems mylintiems dailę. Smagu pasididžiuoti, kad mes turime talentų, kurie jau yra prinokę, turi galę ir tiesos vaikščioti prie dailės šventų aukurų ir kalbėti nuo jų į mus. Tik ve ko mums reikia nepamiršti, kad žengdami tolyn — drauge neštumėmis ir tautos vėliavą, tai yra, tautos meną. Kad tvertume, puoštume sceną lietuviška spalva, lietuvišku garsu, lietuviška dvasia, tema ir mintimi. Turime poetų—minties žmonių, turime dailininkų, turime gabių muzikų, kurie gali prabilti lietuviškos sielos, vaidentuvės kerai ir pastatyti ją lygiai su Vakarinės Europos kultūros žibučiais. To mums nepadarys nei lenkas, nei vokiečiai, dar priešingai — apsvaigys mus, pakeis mūsų gražias svajones į bereikšmi sapnų sukurį.

Stovėdami sargyboje tautos meno aukuro, neužsipehnykime snaudalių vardo.

Dabar laikas, kada dvasia randa įspudžių šaltinius, it pavasario diegai augimui syvus. Jei derlingi lietuvi dvasios plotai nesužaliuos, nepražys juose lelijos, bijunai šiais laikais, šioje didelėje gyvenimo perversijoje, tautos atbudimo momente, tai tikrai visi mūsų pirmesni ir dabartiniai pasistengimai pasiliks be vaisiais, tuščiais, it gaudymas oro sauja. Gal kaip kam rodysis čia išreikšta mintys tik pesimizmo ar šovinizmo frazių pinele. Bet, atmintime, tuomi tikras lietuvis tikrai negali nusiraminti ir ramia sąžine žiūrėti į miegantį tautos genijų.

Dažnai girdėtis skundos, dejonės jaulesnių patrijų: "Tai, kad taip mes turėtume tokiuos savus muzikos veikalus, dramas — butų daug maloniaus ir pasidžiaugti. Dabar vis svetima." Šiame pasakyme nėra to jausmo, kad kas svetima, tai ir nepageidautina, negražu. Čia išreikštas noras; troškimas turėti tą, ką ir kaimynai turi, tik, žinoma, mūsų dvasioje ir iš mūsų dvasios.

Truputėlis.

VALPARAISO UNIVERSITETAS IR LIETUVOS NEPRIGULMYBĖ. . .

Nuo balandžio 12-tos ligi 20-tos amerikiečiai lietuviai rinko parašus po Lietuvos neprigulmybės peticija. Tose dienose buvo proga sužinoti, ar amerikoniai mus pažįsta ir kiek jiems mūsų reikalai yra žinomi; kiek jie prijaucia Lietuvos laisvei.

Spaudoje patėmyta, kad parašų rinkimas labai gerai sekėsi. Po peticijomis rašėsi ne vien tik lietuviai, bet ir kitų tautų žmonės, ypač Amerikos piliečiai Lietuvos laisvės išgavimui rinko parašus ne vien tik mūsų liaudis, bet taip-pat rinko ir moksleiviai. Ant peticijų rašėsi Amerikos liaudis, rašėsi biznieriiai, rašėsi įvairūs profesionalai, rašėsi ir mokyklų bei universitetų profesoriai su studentais.

Kai-kuriuose universitetuose rinko parašus ir pasirašė jų viršininkai ir profesoriai su studentais. Parašų rinkėjus noriai leido į klesas ir rinkti parašus.

Tuomi turime ir mes, valparaisiečiai, pasidžiaugti, kad ir šios, viršminėtos įstaigos, autoritetas buvo labai prielankus. Su miela širdžia parašų rinkime darbauosi.

Tuomi dalyku nuėjus pas Universiteto prezidentą — prof. O. P. Kinsey, jis labai prielankiai į tai atsienešė. Papasakojo, kad Lietuvoje nėra buvęs, bet žinaš, kad Lietuva yra didelė šalis ir seniau buvo plati valstybė. Jis išreikškė linkėjimą, kad ir vėl Lietuva būtų tokia, kokia ji buvo senovėje. Palinkėjęs Lietuvai laisvės ir pasirašė po Lietuvos neprigulmybės peticija. Prie to dar senelis, atėjęs į valgyklą, ragino, kad studentai rašytųsi po peticija. Pasakojo, kad Rusija buvo labai didelė šalis, kuri turėjo po savo "globa" savo kaimynus. Sako, kad dabar ten tveriasi kelios respublikos, kurių viena didžiųjų — Lietuva. Taipgi pažymėjo, kad lietuvių moksleivių čia esą virš septynios dešimtys, o kai-kada apie šimtas.

Po peticija taip-pat pasirašė Univ. sekretorė — Miss Catharine Corboy ir visas štabas.

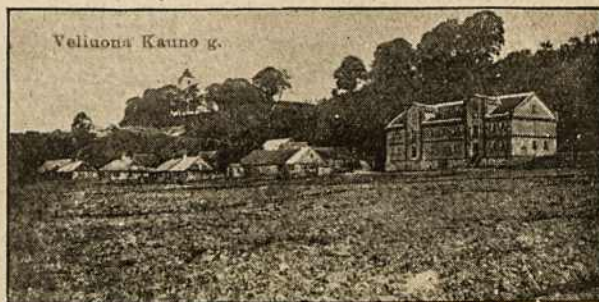
Svarbu pažymėti dar tas, kad klesose parašų rinkime lietuvius moksleivius pavadavo profesoriai. Paaiškinę ir patys pasirašė, duodavo pasirašyti studentams, sakydami: "Lithuania must be free and an independent State." Pažymėtina prof. E. W. Agar žodžiai. Sakas, jeigu lenkai gauna neprigulmybę, tai ir lietuviai turi gauti, juk lietuviai kulturoje ne žemiau už lenkus stovi. Parašų surinkta 812. Laike parašų rinkimo nepastebėjome neprielankumo ne tik mokykloje, bet ir pas Valparaiso gyventojus.

Prie progos turiu nors porą žodžių priminti apie mokyklą. Mokyklos sąlygos prieinamos, prieinami kursai, bei mokslo šakos. Norintiems mokslo ingyti, patartina čia atvažiuoti. Lietuviams čia gera proga susipažinti su lietuvių kalba, rašyba, nes išguldoma lietuvių kalba. O lietuviams, ypač moksleiviams, labai svarbu pažinti savo kalbą. Išlaidos už bertainį yra sekančios: už mokslą \$20.00, už valgi \$40.00. Mokant iš kalno už metus, buna pigiau. Kambariai nuo \$8.00 ir augsčiau, t.y. už bertainį (tris mėnesius).

Šis mokslo bertainis pasibaigs gegužio 29-tą dieną. Vasarinis prasidės birželio (June) 3-čią dieną ir tęsis ligi rugpiučio-August 14. Delei platesnių informacijų kreipkitės į Universitetą (negalėdami rašyti angliškai, rašykite lietuviškai). Atsakymą visuomet gausite.

Šį metą pradėjo lavinti militariško lavinimo. Valdžia duoda uniformas. Mokinama tris valandas į saveitę. Militariškas lavinimas nėra priverstinas. Tik tie ima, kurie nori ir tol, kol yra mokykloje. Apleidžiant mokyklą, apleidžia ir militarišką tarnystę. Mėgiantiems kuno mankštinimą, puiki proga išsilavinti.

V Rukštalis.

KEWANEE, ILL.,

Kewanee Vyčiai vis žymiau įsikruta.

Balandžio 13-tą d. šių metų laikė mėnesinį susirinkimą. Iš svarbesnių nutarimų yra šie: Tėvynės reikalams iš kuopos izdo per Tautos Fondą paskirta \$2.00, nuo pasilinksminimų vakarėlių, rengtų Tėvynės reikalų parėmimui, buvo \$26.35, o nariai sudėjo tokias aukas: Ig. K. Dambrauskas—\$5.00, P. Zujus—\$5.00, Al. Juočis—\$4.00, M. Mikėnas—\$2.00, E. Brazaičiūtė—\$1.00, M. Liubinas—\$1.00 ir J. Sakalauskas—\$1.00. Viso \$65.35.

Toliau nutarta padaryti visos kuopos paveikslą ir patalpinti laikraščiuose.

Mūsų kuopa remia visus remtinus dalykus. Ji šelpia tautos reikalus, ji remia organizacijos sumanymus. Vyčių spaustuvėi jau davė auką, bet kai izde susiras pinigų, dar daugiau pridės.

Po Velykų, padvelkus pavasario kvapui, atsiras dar daugiau gerų norų ir pasišventimo dirbti.

Vytis.

STIPRI LOGIKA.

Vienas prastas žmogelis, tikintis katalikas, nutikėsusęs, kaip liberalas šmeižia bažnyčią, tikinčius žmonės ir kaip jis didžiudamasis užreiškė, kad tik "tautininkai" yra grynai tautos nariai, jos branduolis, —tam liberalui tas žmogelis taip atsakė:

— Mes, katalikai, organizuojame parapijas ir statome bažnyčias, kur susispietę garbiname Augščiausią ir apsaugojame tautystę. Jūs liberalai šmeižiate tą. Bet jūs, pametę seną tikrą Tiesą, sekate šliupą, Mockų ir kitus dienos apaštalus. Kaip sarmata išsižadėti savo tautybę, taip sarmata išsižadėti ir tikyba. Jei išgama vadiname nutautėlį, tai išgama yra ir bedievis, nes jis išsižada tėvo ir motinos giliausių troškimų, jausmų ir pamokinių; jūs ir tas mokyklas griaužate, kurias katalikai stato auklėjimui jaunų kartos.

Kur tad jūsų tas tautiškas? Man išrodo, kad visiems lietuviams virtus jūsų rūšimi—užsibaig'ų lietuvių tautiško gyvavimas, nes butų viskas išgriauta, o nieko nestatyta.

Tautos branduolis tad ne pakrikusiam liberalų gaivale, bet tikinčioje, suvienytoje ir pastovioje tautos masėje.

KITA GADYNĖ.

— Kad juos plynios... kad jos presmegtų tos visokios Tautos Tarybos, Egzekutyviai Komitetai! Kai jų nebuvo, tai ir žmonės kitoki buvo—taip šaukias įvairūs saliuininkai, bankininkai ir panašūs "tautičiai," netekę autoriteto žmonėse atsiradus gyviniams ir tikriems tautos autoritetams.

* * *

— Seimas bus! Bus Seimas!—Kasdien ir nuolat gali tuos žodžius išgirsti ant Holstryčio. Doktorai, dentistai, aptiekoriai dabar Chicagoje pacijantų taip nelaukia, kaip džiagiasi bile kam pranešę žinią—bus Seimas! Seimas bus!

LITUVOS VYČIŲ SOULYBOS
ADRESAI

Dvasiškas vad.: kun. M. J. Urbanas, 301 State St., Du Bois, Pa.

Pirmin.: A. Aleksis (Aleksandravičius), 180½ Cardoni Ave., Detroit, Mich.

Vice-Pirmin.: A. E. Petrauskaitė, 4 Congress Ave., Waterbury, Conn.

Raštin.: V. Rukštalis, 151 Garfield Ave., Valparaiso, Ind.

Iždininkas: P. Baltutis, 3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Iždo globėjai:

J. Vilimas, 3934 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

S. Šimulis, 726 W. 18th St., Chicago, Ill.

Literatiškoji komisija:

Dr. J. J. Bielskis, 703 Fifteenth St., N. W. Washington, D. C.

Pr. Juras, Kenrick Seminary, Webster Grove, Mo.

L. Šimutis, 456 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Navickas, Catholic University Apostolic M. House, Washington, D. C.

V. Greičius, 8315 Bellevue Ave., Cleveland, Ohio.

Turiny's "Vyčio" No. 4 | 61.

I. Kas jaunimą žemina. M. Z.	1	pusl.
II. Keno ir koks Seimas? MATAS.	3	"
III. Vyrai, rengkimės Lietuvos vaduoti. J. K. M., L. L. S. org.	4	"
IV. Lietuvos intekmė į Chopino muziką. J. E. Ašarutis.	5	"
V. Iš Operos (Eilės). Putinas.	10	"
VI. Plaukėjai verpetuose (Eilės). Putinas.	11	"
VII. Motina. Truputėlis.	12	"
VIII. Už tėvynę (Himnas, eilės). Antanas.	12	"
IX. Tėvynės rauda (Eilės). M. Gustaitis (Iš "T. Aš").	13	"
X. Pats neįstengia pareiti. J. V. Kovas.	14	"
XI. Daina. Purėnas (Iš "Dr.").	15	"
XII. Rytoj ir aš su jais. S. K. D.	16	"
XIII. Indomus kerštas (Iš Valparaiso liet. m. gyv.) Vienas užv...	17	"
XIV. Kodel esu Vytis:		
1. Kodel esu Vytis? V. Rukštalis ; kodel aš likau Vytis? P. Česnulis.	18	"
XV. Rengkimės iš anksto. V. J. Baisiogalietis.	21	"
XVI. Iš Centro Raštūnės:		
1. Kuopoms pranešimas; 2. Nauji nariai. V. Rukštalis, Centro Rašt.	22	"
XVII. Aukos įrengimui Vyčių spaustuvės. C. Valdyba.	25	"
XVIII. Himnas (Eilės). M. Grigonis.	26	"
XIX. Kas jaunimo veikiama (korespondencijos):		
1. Chicago, Ill.; 2. Cleveland, Ohio; 3. St. Louis, Mo.; 4. Roseland, Ill.; 5. Philadelphia, Pa.; 6. Chicago, Ill.; 7. Valparaiso, Ind.; 8. Kewanee, Ill.	27	"
XX. L. V. Centro Valdybos adresai.	31	"
Paveikslai: 1. Paskutinis smugis (Ties Žalgiriu); 2. Norwood'o Šv. C. choras; 3. kun. V. Vilkutaitis; 4. M. Kutkauskas, ir K. Vaišnorūtė; 5. V. Stankus ir M. Viloniškiūtė; 6. O. Buziūtė; 7. M. Lebeskiūtė; 8. P. Litmoniūtė.		

"VYTIS,"